

FAKULTA ARCHITEKTURY
České Vysoké Učení Technické v Praze

TŘÍDA 1, MÁJE v LIBERCI

Vypracovala: Kateřina KAPLETOVÁ
v ateliéru Ing.arch. Jana JEHLÍKA

LS 2011

Liberec (německy *Reichenberg*) je statutární město na severu Čech v okrese Liberec Libereckého kraje. Je sídlem kraje, má okolo 105 tisíc obyvatel a je tak pátým největším českým městem (třetím v Čechách). Spolu se sousedním Jabloncem nad Nisou a okolními nejbližšími obcemi^[4] vytváří aglomeraci s přibližně 165 tisíci obyvateli. Je zakládajícím členem Euroregionu Nisa, od roku 2004 je i jeho hlavním městem.

Liberec se nachází asi 91 km severovýchodně od Prahy a asi 99 km severozápadně od Hradce Králové. Město leží v Liberecké kotlině Žitavské pánve mezi Ještědsko-kozákovským hřbetem a Jizerskými horami. Pata radnice je ve výšce 374 m n. m., nejvyšším bodem katastru města je vrchol Ještědu (1012 m n. m.), bod nejnižší se nachází v městské části Machnín (325 m n. m.). Městem protéká Lužická Nisa a její přítoky, například Černá Nisa a Harcovský potok, na něm leží Harcovská přehrada. Přirozenými vodními plochami jsou rybníky: například Vesecký (tzv. Teich), Kačák (Žabák) v Krásné Studánce a rybník Seba.

Město se do roku 1939 rozprostíralo na ploše 6,2 km², což dnes představuje historický střed města. Po připojení 11 obcí roku 1939 se město déle rozrostlo o dalších 23 obcí v letech 1954, 1963, 1976, 1980 a 1986. Po roce 1989 se naopak čtyři obce od města oddělily. Celková rozloha města tak dnes činí 106,1 km². Z této rozlohy tvoří 37,5 % zemědělská půda, téměř polovina jí jsou louky a pastviny. Dvě třetiny nezemědělské půdy tvoří půda lesní.

Podnebí města je určeno jeho polohou v mírném podnebném pásu, je však dále ovlivněno polohou v kotlině mezi dvojicí horských masivů. Protože jsou tyto horské hřebeny překážkou proudění vlhkého atlantického vzduchu, jsou ve městě poměrně hojné srážky. Jejich průměrný úhrn je 803,4 mm ročně – nejdešivějším měsícem je srpen s 88,4 mm, nejsušší je únor s 46,2 mm. Průměrná teplota vzduchu je 7,2°C, nejteplejším měsícem je červenec s 16,2 °C, nejchladnější leden, kdy je průměrná teplota −2,5 °C.

Původ jména města je stále nejasný, býval předmětem mnoha diskusí, často dokonce národnostně podbarvených. Patrně nejstarším uváděným názvem je *Reychinberch* z roku 1352 a *Raichmberg* z 1369. Zatímco přípona -berg znamená německy „hora“, slovo reich se překládá jako „bohatý“. Protože však tehdejší osada nijak zvláštním bohatstvím neoplývala, považuje se toto jméno buď za přání osadníků, nebo za jméno přinesené z Německa.

Patrně na konci 13. století začala na obchodní cestě z Čech do Lužice, na brodě přes Harcovský potok, vznikat osada, kde si obchodníci mohli po náročném přechodu Ještědského hřebene odpočinout. První zmínka o této obci je z roku 1352 (původní název Reychinberch). V té době byl Liberec proti sousednímu Hrádku nad Nisou, nebo Frýdlantu bezvýznamný. Prvními významnými vlastníky okolního území byli Biberštejnové.

O rozvoj města se však zasloužili Redernové, kteří zde založili liberecký zámek s nádhernou kaplí, špitál a další stavby a za jejichž panování císař Rudolf II. roku 1577 povýšil Liberec na město. Na znaku nového města je od té doby také znak Redernů – stříbrné kolo. Kateřina z Redernu dala také podnět k budování radnice v letech 1599–1603. Ve stejné době již určovaly ráz města první kamenné stavby. Když Redernové po Bitvě na Bílé hoře opustili Frýdlantsko i Liberecko, získal toto panství Albrecht z Valdštejna. Ten město změnil v továrnu na sukno, do kterého oblékal svou armádu. Založil také Nové Město v oblasti dnešního Sokolovského náměstí zastavěné hrázděnými domy. Poslední tři tyto „Valdštejnské domky“ zůstávají ve Větrné ulici. Po vévodově smrti připadl Liberec Matyáši z Gallasu.

Zlaté období nastalo pro Liberec v 18. století, kdy došlo k rozvoji textilního průmyslu. Nejprve došlo k přeměně původní cechovní výroby na výrobu

manufakturní, kdy v Liberci pracovalo na 800 soukenických mistrů, 480 tovaryšů a víc než 1000 jejich pomocníků. Město se tak stalo největším manufakturním městem Království českého, získalo roku 1850 postavení statutárního města a ze správního hlediska se, co se důležitosti týká, zařadilo hned za Prahu. Důležitost města ještě stoupla, když došlo k přeměně manufaktur na textilní továrny.

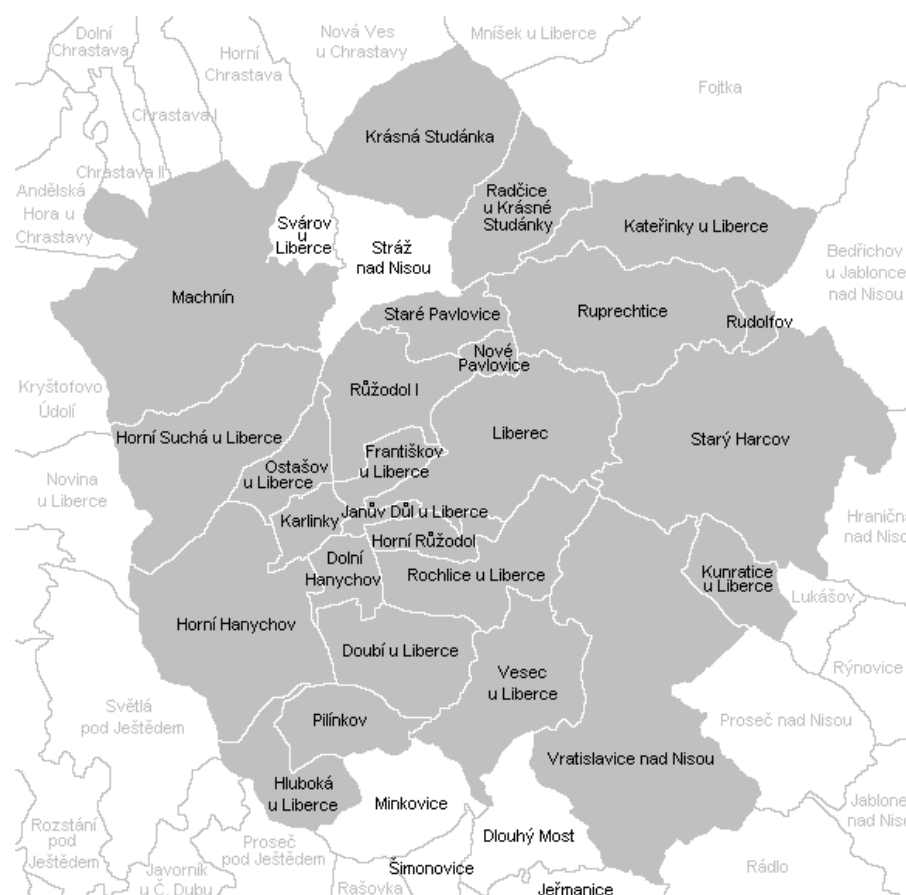
Na počátku 19. století ve městě vznikla řada reprezentativních budov odpovídajících jeho významu jakožto druhého největšího města v Čechách. Toto století bylo zlatým věkem města, stavělo se mnoho honosných vil, moderních škol, do města byla roku 1859 zavedena železnice z Pardubic a Žitavy. V této době zde průmyslník Johann Liebieg založil továrnu Johann Liebieg & Comp. (pozdější Textilana). Ve městě byly 3 konzuláty, 50 textilních továren a 60 kovoprůmyslových podniků včetně automobilové továrny RAF. Na konci 19. století byla také postavena nová radnice a divadlo. Liberec byl v této době převážně německým městem se 7% českou menšinou.

Éra prosperity skončila za 1. světové války. Na místě dnešní čtvrti Ostašov tehdy také vznikl zajatecký tábor pro víc než 40 000 ruských a italských vojáků. Národnostní složení města se stalo problémem po vzniku českého státu roku 1918. Aby se sudetští Němci neocitli ve státě, kde jejich město budou ovládat Češi, založili v severním pohraničí provincii Deutschböhmen s vlastní vládou, měnou a Libercem jako hlavním městem. Jejich snaha přidružit se k Německu, nebo Rakousku skončila, když nová československá armáda téměř bez boje území obsadila. V roce 1935 vyhrála volby v Liberci Sudetoněmecká strana (Sudetendeutsche Partei – SdP), jejímž předákem byl místní rodák z Vratislavic nad Nisou Konrad Henlein. Po Mnichovské dohodě připadly Sudety německé Třetí říši a téměř veškeré české obyvatelstvo bylo roku 1938 vyhnáno do vnitrozemí. Liberec se stal hlavním městem nové sudetské župy a sídlem místodržícího.

Roku 1939 došlo připojením 11 předměstských obcí k městu ke vzniku tzv. Velkého Liberce. Válka město výrazně nezasáhla, vynutila si však změny struktury průmyslu. Po skončení 2. světové války byli během dvou let vysídleni Němci. Roku 1949 přestal být Liberec statutárním městem a stal se správním střediskem Libereckého kraje. Tento kraj však byl zrušen roku 1960 a Liberec se tak stal pouze městem okresním v rámci Severočeského kraje spravovaného z Ústí nad Labem.

V srpnu roku 1968 projížděla Libercem okupační vojska Varšavské smlouvy. Tento vpád ve městě mimo jiné způsobil následující: zahynulo 9 nevinných obětí, jejichž památník je dnes umístěn na radnici, a bylo zničeno průčelí domů na dnešním Náměstí Edvarda Beneše. Invaze také zastihla v Liberci Václava Havla.

Po sametové revoluci v roce 1989 se Liberec roku 1990 stal opět statutárním městem. V dnešní době prochází Liberec mnoha změnami. Došlo k množství rekonstrukcí v zanedbaném centru města. Po krachu textilních továren se také nutně mění struktura průmyslu, vznikají nové průmyslové a obchodní zóny.

zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Liberec>

Koncept ÚP

HISTORIE A VÝVOJ: ULICE 1. MÁJE

Ulice 1. Máje přináší atmosféru vstupu do města stále poněkud nedokončeným bulvárem, který je na obzoru rámován typickou siluetou Jizerských hor. Nádraží si navzdory řady modernizací uchovalo mnoho z rakousko-uherské železniční atmosféry. I když přesně nevíme, kudy se odtud vydat, po chvíli si to namíříme dolů širokou a dlouhou ulicí 1. Máje. Těžko říct proč. Snad nás tam kdesi dole podvědomě přitahuje střed města, místo, kde nejhlasitěji tepe liberecké srdce. A právě centrum města máme u nádraží jako na dlani: pár hranatých budov paneláků, tašky na střechách starých domů, eternit na těch novějších, věž kostela sv. Antonína, barevné i opadané fasády, lesk i bída a měděnkou zelenavé věžičky. Jdeme dolů po chodníku lemovaném platany a kocháme se panoramatem hor, které vystupují hned za posledními domy na obzoru. V oblasti autobusového nádraží se nám nad dálničním tunelem poskytne vyhlídka na starou tovární čtvrť a vozovnu MHD Liberec. Na obzoru vertikály: komín teplárny, budova krematoria, do výše se tyčící budova krajského úřadu, řada dalších komínů a panelových domů.

Historie této lokality sahá až do roku 1859, kdy byla v Liberci vybudována železnice. První vlak přijel do Liberce 1. Května roku 1859 z Pardubic. Před novou dráží budovou byla následně vytyčena také přímá a poměrně velkorysá Nádražní ulice, dnešní třída 1. máje, spojující nádraží s městem. Ulice měla charakter promenády, který byl porušen až během 70. a 80. let 20. století. V této době byla v souvislosti s výstavbou věžových panelových domů stržena většina budov lemujících komunikaci. Prostor dnešní třídy 1. máje je tudíž v současnosti poněkud nesourodý a stejně jako další části dolního centra města značně urbanisticky roztržštěný.

Město se v první polovině devatenáctého století rozrůstalo také jihozápadním směrem, k Janovu Dolu, kolem bývalé ulice Janovodolské (dnešní ulice 1. Máje), a směrem k Rochlici. Údolí pod dnešní ulicí 1. Máje, při řece Nise, kde v druhé polovině 19. století vznikla řada průmyslových objektů, bylo tehdy ještě bažinou, pozůstatkem po bývalém rybníku. Proto si tato perpendikulární ulice zachovala do dnešních dní název Na Rybníčku.

Budova Libereckého nádraží byla svého času jednou z největších nádražních budov v Čechách. Po dlouhém jednání došlo k umístění nádrží Na jeřábu, kde bylo možno propojit trať pardubickou a žitavskou, jež byla dokončena na konci roku 1859. Společnost, která stavěla nádražní budovy, se musela zavázat, že postaví také příjezdní komunikaci od nádraží k městu.

Zřízení libereckého nádraží na vysokém náspe bylo rušivým zásahem do celé kotliny. Železniční tratě byly od města odděleny menší částí jeho katastrálního území. Nejhuře byl postižen Horní Růžodol, který byl rozdělen na dvě části. Z hlediska tehdejšího stylu zastavění se však tyto oběti zdály celkem bezvýznamné. Přesto však bylo vyžadováno vybudování tunelu pod nádražním tělesem, kterým by se zlepšilo propojení položených západně od nádraží. Tehdejší ministerstvo obchodu však záměr zamítlo a povolilo pouze vybudování ocelové lávky pro pěší přes kolejiště.

V roce 1893 padlo rozhodnutí vypracovat upravovací plán pro celé katastrální území, jež by byl pojímán nikoli jako záležitost parcelační, tedy plošná, ale aby bylo přihlíženo také k členitosti terénu, za použití Mülleroва výškového zaměření. Práci na něm byl pověřen Camillo Sitte, který práci dokončil 1901. Z jeho elaborátu se bohužel dochovala pouze úvodní zpráva, kde zdůrazňuje, že úloha územního plánu je zejména úlohou ekonomickou. Sitte si stěžoval, že Liberec nemá žádnou skutečně uměleckou budovu, ani jeden pomník na veřejném prostranství, řádnou ozdobnou nebo zahradní architekturu, ani pavilony ani monumentální kašny. Respektive, upozorňoval na chybějící plánovitě utvářené umělecké hodnoty uvnitř města. V Liberci v té době vznikaly velmi specifické, architektonicko-umělecky ztvárněné budovy, zasazené do složitého terénu a pracující s jeho vlastnostmi.

Město se velmi živelně rozrůstalo po kopcích do okolní krajiny. Lidské dílo vytvořilo celek, který vypadá mnohem mohutněji a výrazněji, než původní útvar. K železničnímu tělesu, původně se nacházejícímu v poměrně izolované poloze, se postupně přibližovalo městské zastavění stále více. Železniční doprava přitahovala k sobě jako silný magnet další stavby. Stavělo se po obou stranách nádraží, i když propojení obou částí města, oddělených vysokým náspem, bylo obtížné a naděje na brzké proražení tunelu pod nádražím padla. Zastavění ploch v bezprostřední blízkosti nádraží nezastavilo ani poměrně vysoké znečištění vzduchu kouřem lokomotiv.

Prostor před nádražím, jako místo silně frekventované a značně stísněné, byl řešen již dříve, hlavně pak v soutěži z roku 1913. Téměř ve všech návrzích byla vyjádřena potřeba vytvoření pokud možno největšího uvolňovacího prostoru, ovšem v mezích daných terénními podmínkami. A přece byla Nádražní ulice zastavěna až po ulici Nákladní, tedy do bezprostřední blízkosti nádražní budovy.

Nárůst dopravního významu ulice 1. Máje se projevil i na jejím obestavení. Soustředily se na ní budovy významných úřadů, například celní či okresní úřad, anglický a německý více-konzulát, rakouský konzulát, dále obchody a tři hotely: Terminus, Imperial, National. Ve své spodní části se ulice rozdělovala do dvou úzkých větví, které se spojovaly na Soukenném náměstí. Jimi vedla i tramvaj od nádraží. Na Soukenném náměstí se tato linka napojovala na tramvaj „rochlickou“ a „hanychovskou“.

Na nároží Žitavské ulice a Nádražní ulice vyrostl naproti bývalému celnímu úřadu mohutný kancelářský objekt (architekt Zeidl), sídlo státních úřadů. Budova pro okresní hejtmánství byla v letech 1927-1928 vybudována ze státních prostředků. Na realizaci zakázky se podílely jak české, tak německé stavební firmy, později zde sídlil Skloexport, který byl v devadesátých letech vytunelován. Soudní pře neumožňovala dlouhou dobu plné využívání budovy. Dvoupatrová budova celnice byla značně poškozena za druhé světové války a musela být z bezpečnostních důvodů roku 1947 odstraněna. Hotel Imperial, postaven 1930, projekt Pavel Zeh, konstruktivismus. Rybníček – původně zde byl rybník napájený řekou Nisou, dnes je zde park. Scholzův dům – starý roubený dům a mansardovou střechou, postavený 1771 obchodníkem s plátnem, dnes sídlo CHKO Jizerské hory.

Vývoj Soukenného náměstí je urbanisticky velmi zajímavý. Zaklenutím Harcovského potoka a násypem vznikla podél budovy paláce Dunaj dnešní ulice Fügnerova. Oblast kolem Soukenného náměstí je též prostorem, který podléhal dynamickým změnám. První přestavby se zde uskutečnily již za první republiky, kdy vyrostly budovy dnešní kavárny Nisa (žulový obklad, výškově dominantní), paláce Dunaj (1926 – 1928 postaveno pro pojišťovnu dle projektu Adolfa Foehra jako první stavba amerického stylu v Liberci), a

prodejny Baťa („mrakodrap“ své doby, protože se nepodařilo vykoupit okolní parcely pro stavbu). Vzhled celé západní části změnila v sedmdesátých letech asanace veškeré staré zástavby a vybudování obchodního domu Ještěd.

Obchodní banka, dům postavený v neoklasicistním stylu roku 1911 podle projektu architektů Kühna a Fanty. Původní ulice 1. Máje pokračuje vlevo, podél této budovy. V trase tramvajové linky se ulice mění v ulici Jánskou, lemovanou domem kultury a obchodním centrem Fórum. Na rohu obou ulic Jánské a 1. Máje stojí kino Lípa, postavené roku 1914. Soukenné náměstí je významným místem města, osídlení je zde známo již v 16. století, důležité tehdy zejména kvůli toku Harcovského potoka.

Kóta řeky Nisy v místě mostu ulice 1. Máje má nadmořskou výšku 348,0 m, střed města před radnicí má nadmořskou výšku 373,7 m.

Základní horninou tvořící území města je žula, tzv. krkonošská nebo liberecká žula. Skladba břehů řeky Nisy se liší. Na pravém břehu vystupuje žulový masiv takřka na povrch, pokrytý tenkou vrstvou humusu. Levý břeh je pokryt vrstvou štěrkopískových nánosů řeky. Geologické složení území ovlivňuje i jeho tvářnost. Části na levém břehu jsou ploché, mírně svažité, kdežto na pravém břehu, který náleží k předhoří Jizerských hor, vystupuje výrazně členitý reliéf.

ČLÁNEK K SITUACI PLÁNŮM NA PŘESTAVBY ZE 70. LET 20. STOLETÍ

„Přestavba zasáhla postupně celý blok mezi ulicemi 1. Máje, Františkovskou a Vaňurovou. Šesti až osmipodlažní panelové domy a věžové domy podél třídy 1. Máje a ve Františkovské ulici nahradily nízké, dispozičně nevyhovující a přestárlé stavby, z nichž zůstalo pouze několik stavebně hodnotnějších objektů, novou výstavbou přímo nezasazených. Postupně budou odstraňovány a na jejich plochách vzniknou plochy zeleně a hřiště. Prostor mezi Vaňurovou a Žitavskou ulicí je rezervován pro dopravu.“

Podle návrhu MUS z roku 1973 se má stát centrum zónou obchodu, služeb, kultury a společenského vybavení a doplňkově i bydlení. Jeho osu tvoří nadále důležitá pěší trasa: nádraží – Gottwaldovo náměstí – náměstí Bojovníků za svobodu, spojující hlavní atraktivní body města.“

ŘEKA NISA JE NEDÍLNOU SOUČÁSTÍ LIBERCE A SPOLUURČILA, SPOLU S HORAMI, JEHO CHARAKTER ...

... V SOUČASNOSTI JE ALE KONTAKT S ŘEKOU VE MĚSTĚ MINIMÁLNÍ

„Nisa patřila k Liberci od jeho vzniku. Byl to právě brod na této řece, který se stal důležitým při vzniku města, byla to právě Nisa, která podobu města, přinejmenším v době jeho vzniku, formovala, a byla to opět ona, která pomohla rozvoji textilního průmyslu v této oblasti (a ten ji nakonec málem zničil). Já sám pamatuji Nisu jako páchnoucí stoku, jejíž barva se měnila podle toho, jaký program právě „jel“ v Textilaně, nebo jiné textilní fabrice při toku. Dnes se z Nisy ale stala opět čistá řeka, ve které můžeme najít život a která již není odpuzující stokou, ale spíše jedním z přírodních prvků v centru města. Má ale jednu velkou nevýhodu – díky regulaci jejího toku do kamenného koryta došlo v průběhu času k jejímu zneprístupnění. A tak řeka, ačkoli městem protéká, jakoby nebyla jeho živoucí součástí.“

(Jiří Kittner)

Řeka je výškově oddělena od zbytku města (také kvůli nebezpečí rozlití a zaplavení domů), navíc nad ní na mnoha místech vede parovod, který ji činí ještě více nepřístupnou ...

1. Pohled o libereckého vlakového nádraží. Na horizontu se tyčí věže kostela Sv. Antonína a liberecké radnice.

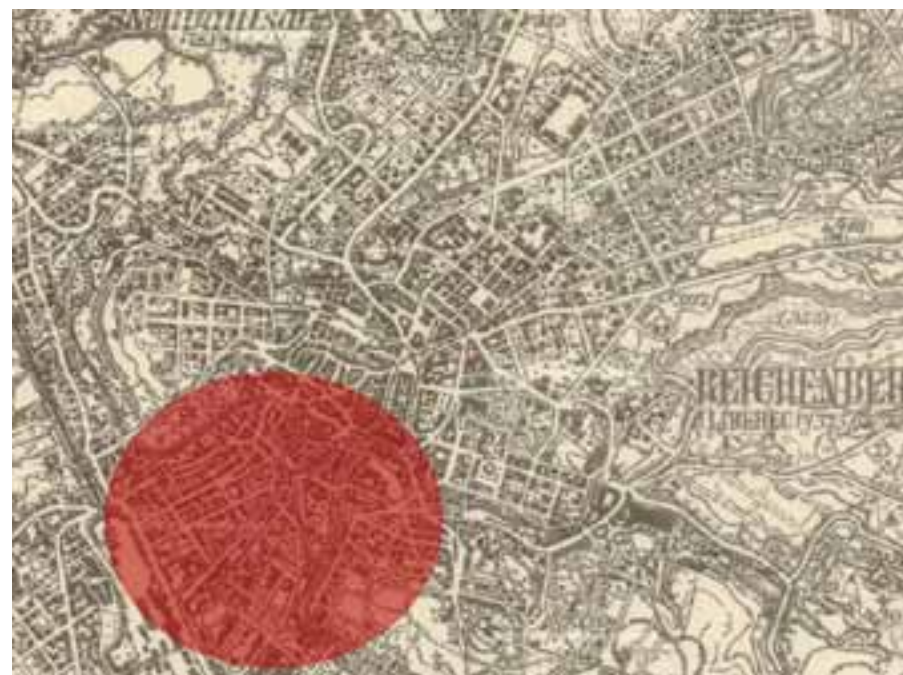
2. Pohled z druhé strany. Dům s arkýřem také musel ustoupit novým plánům města

3. Pohled na Jánskou ulici. Jediným domem, který rozsáhlou demolicí centra Liberce přečkal, je klasicistní stavba vlevo od vchodu do zaniklé ulice

4. Liberec za První republiky. Celá jedna třetina domů v levo na pohledu musela ustoupit "novému" Liberci v 60. letech. Později se tam začal stavět známý OD Ještěd

5. Vchod do zaniklé Jánské ulice

6. OD Ještěd a se siluetou svého dvojčete, televizního vysílače

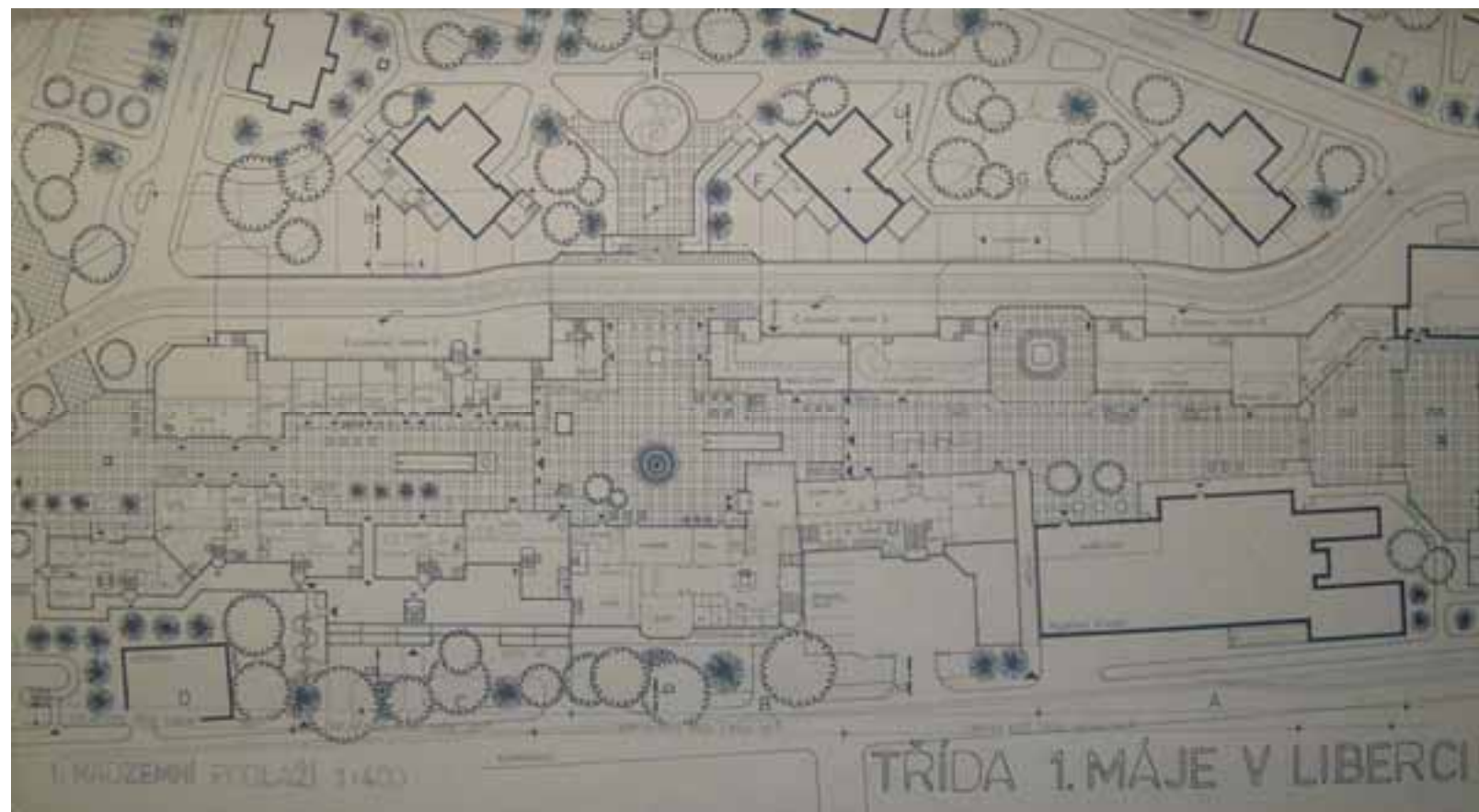
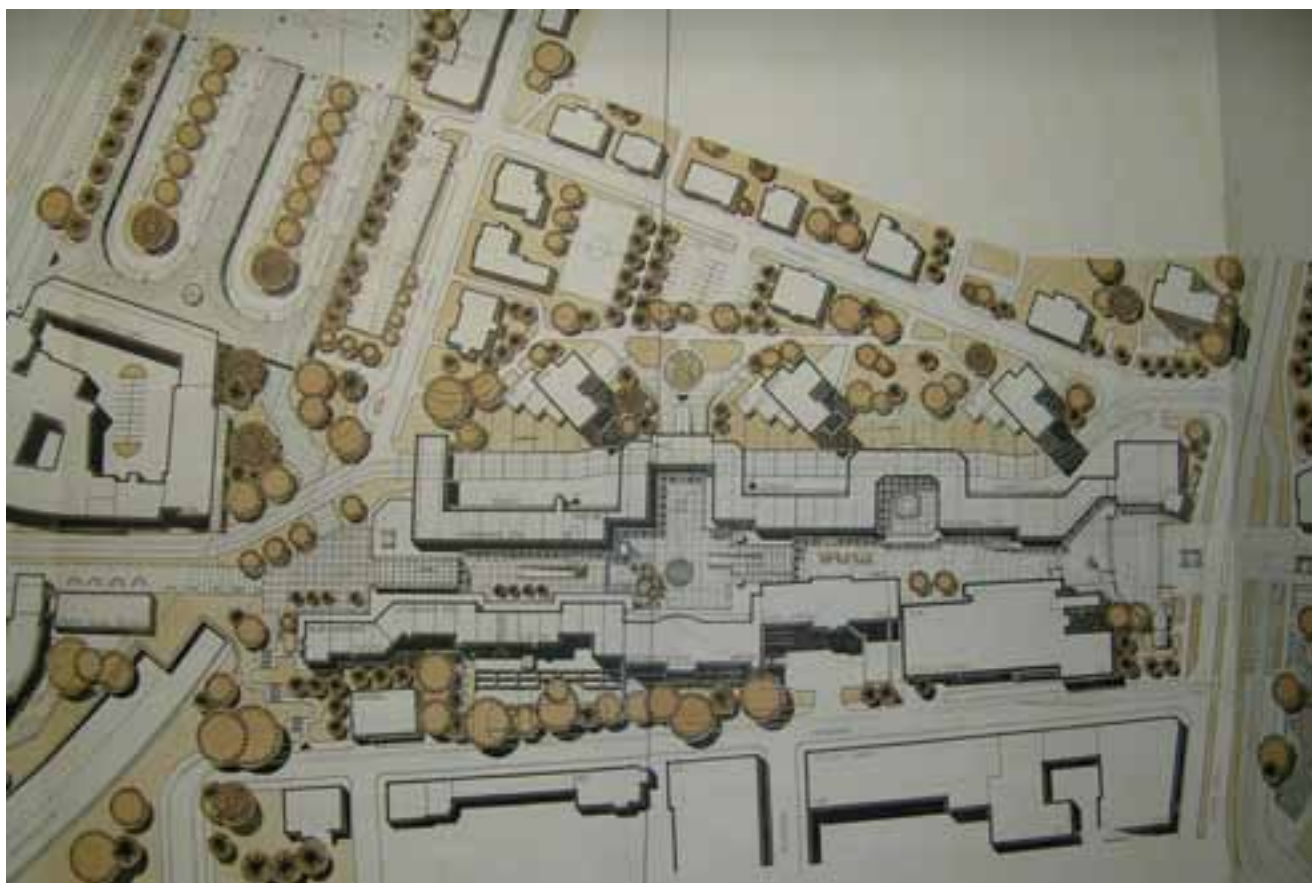

HISTORICKÁ MAPA ČÚZAK

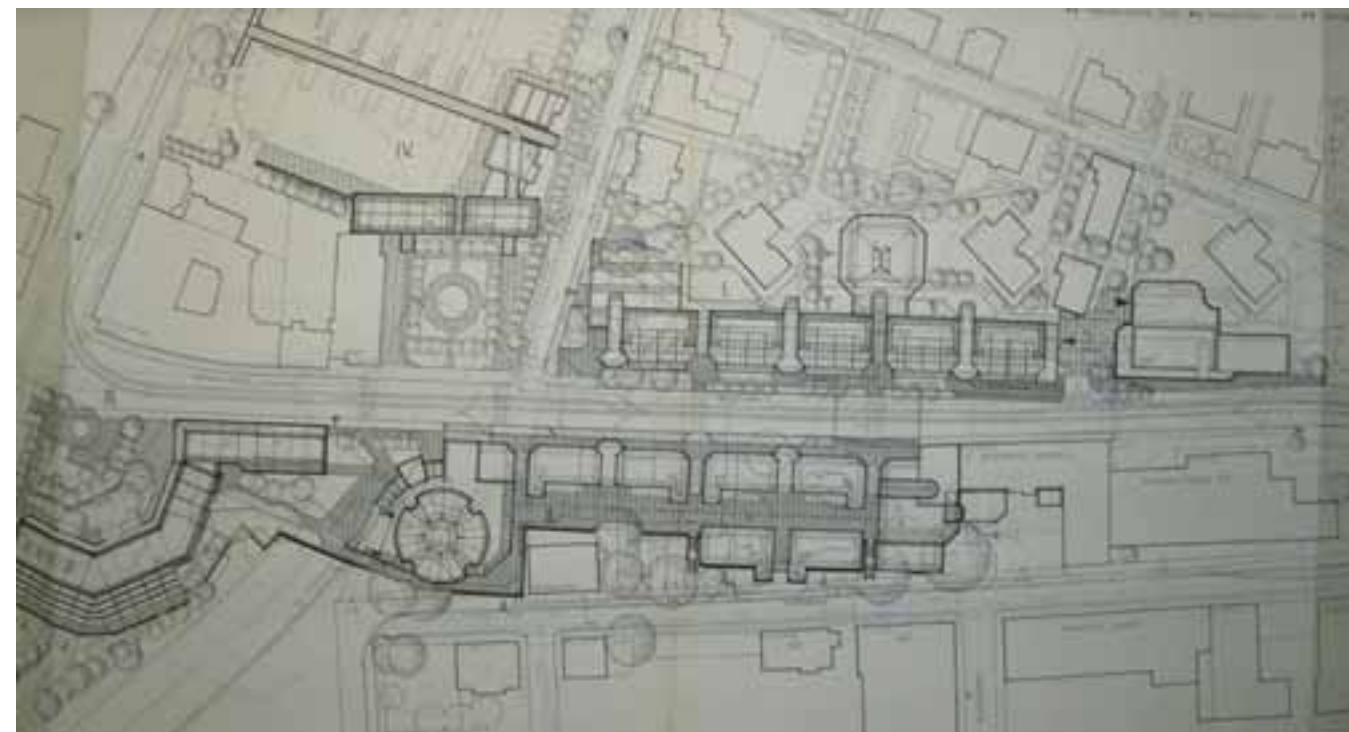
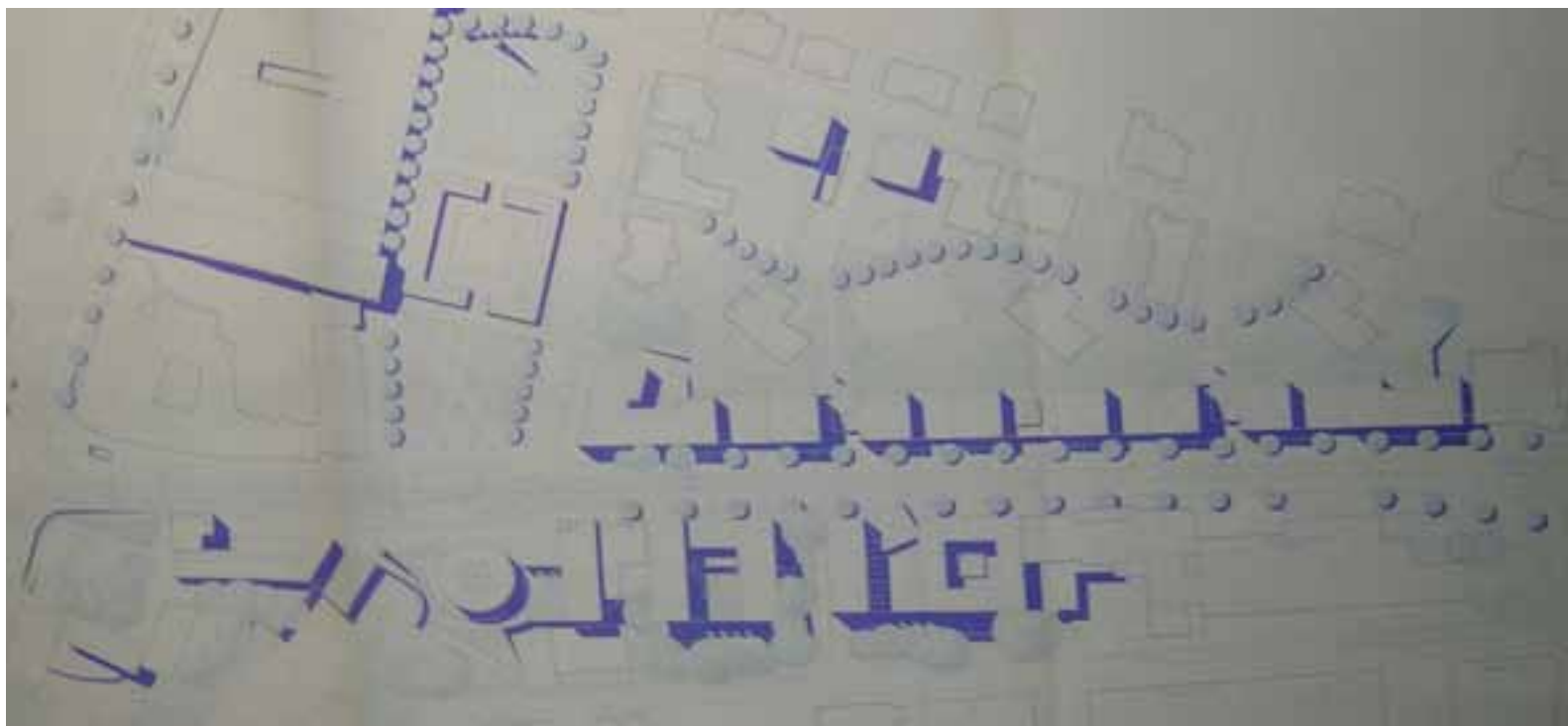
VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ

SOUTĚŽ NA DOSTAVBU ULICE 1. MÁJE: návštěva v archivu radnice města Liberec

Výběr několika návrhů ze 13 odevzdaných prací

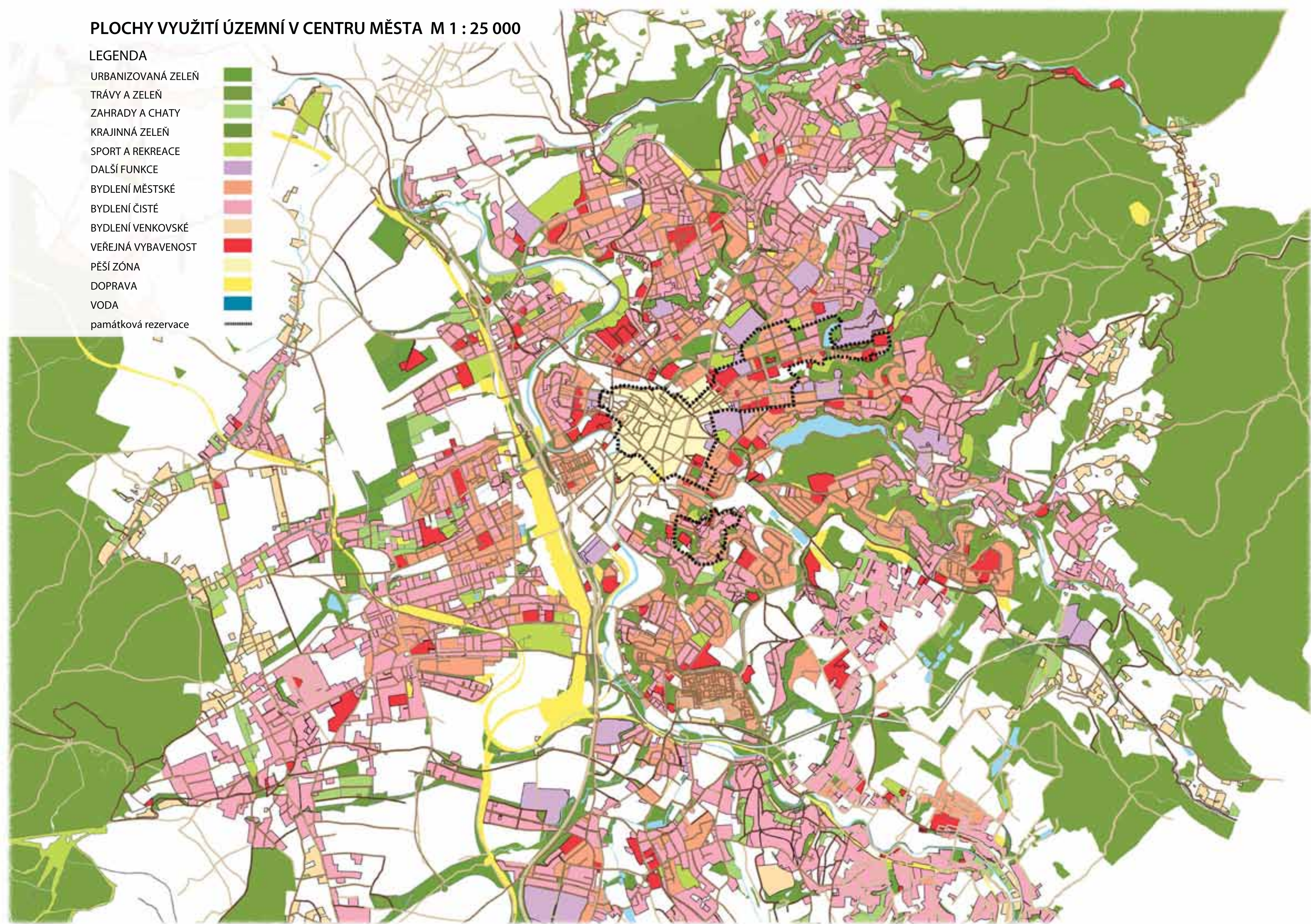

PLOCHY VYUŽITÍ ÚZEMNÍ V CENTRU MĚSTA M 1 : 25 000

LEGENDA

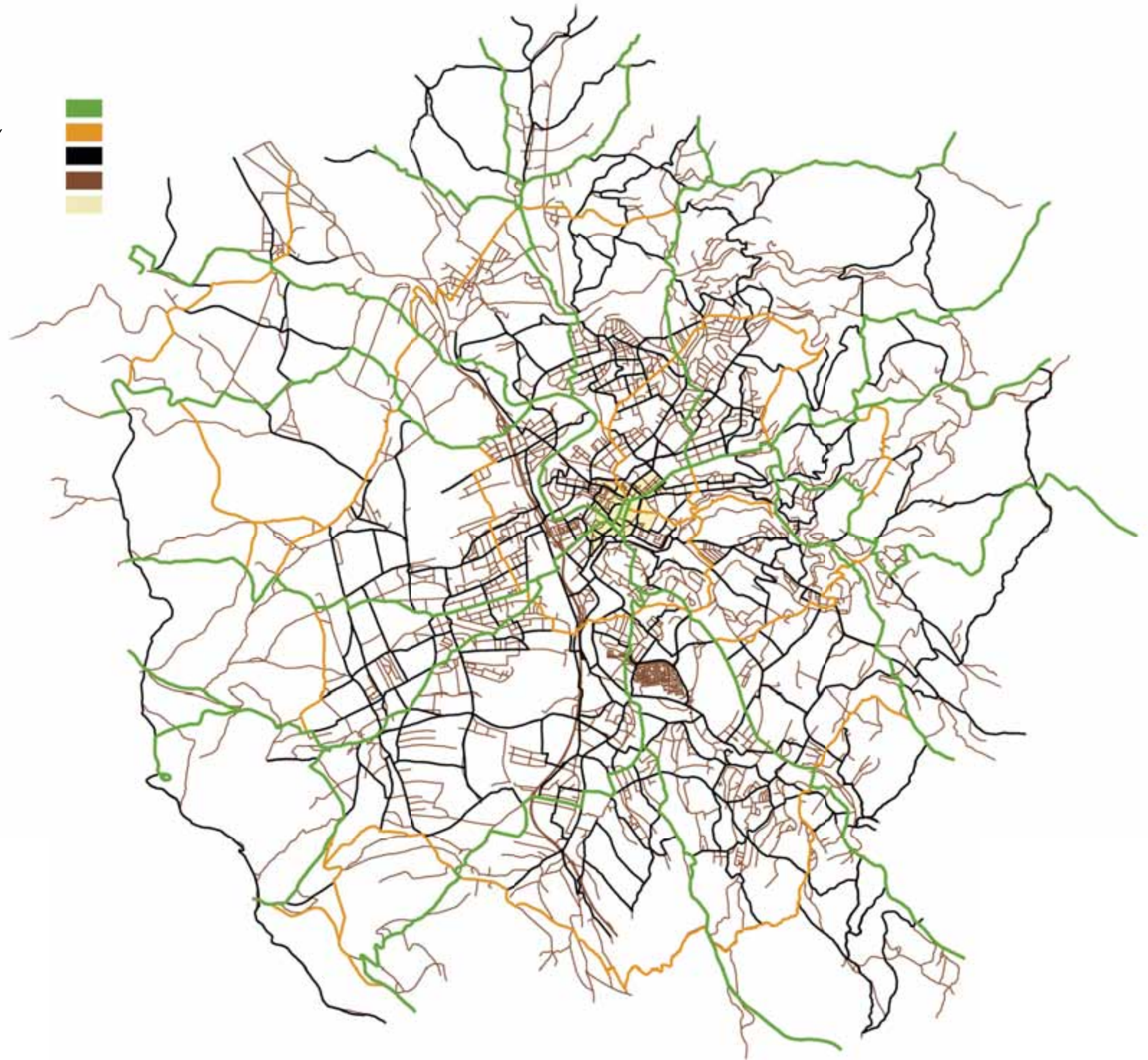
- URBANIZOVANÁ ZELEŇ
- TRÁVY A ZELEŇ
- ZAHRADY A CHATY
- KRAJINNÁ ZELEŇ
- SPORT A REKREACE
- DALŠÍ FUNKCE
- BYDLENÍ MĚSTSKÉ
- BYDLENÍ ČISTÉ
- BYDLENÍ VENKOVSKÉ
- VEŘEJNÁ VYBAVENOST
- PĚŠÍ ZÓNA
- DOPRAVA
- VODA
- památková rezervace

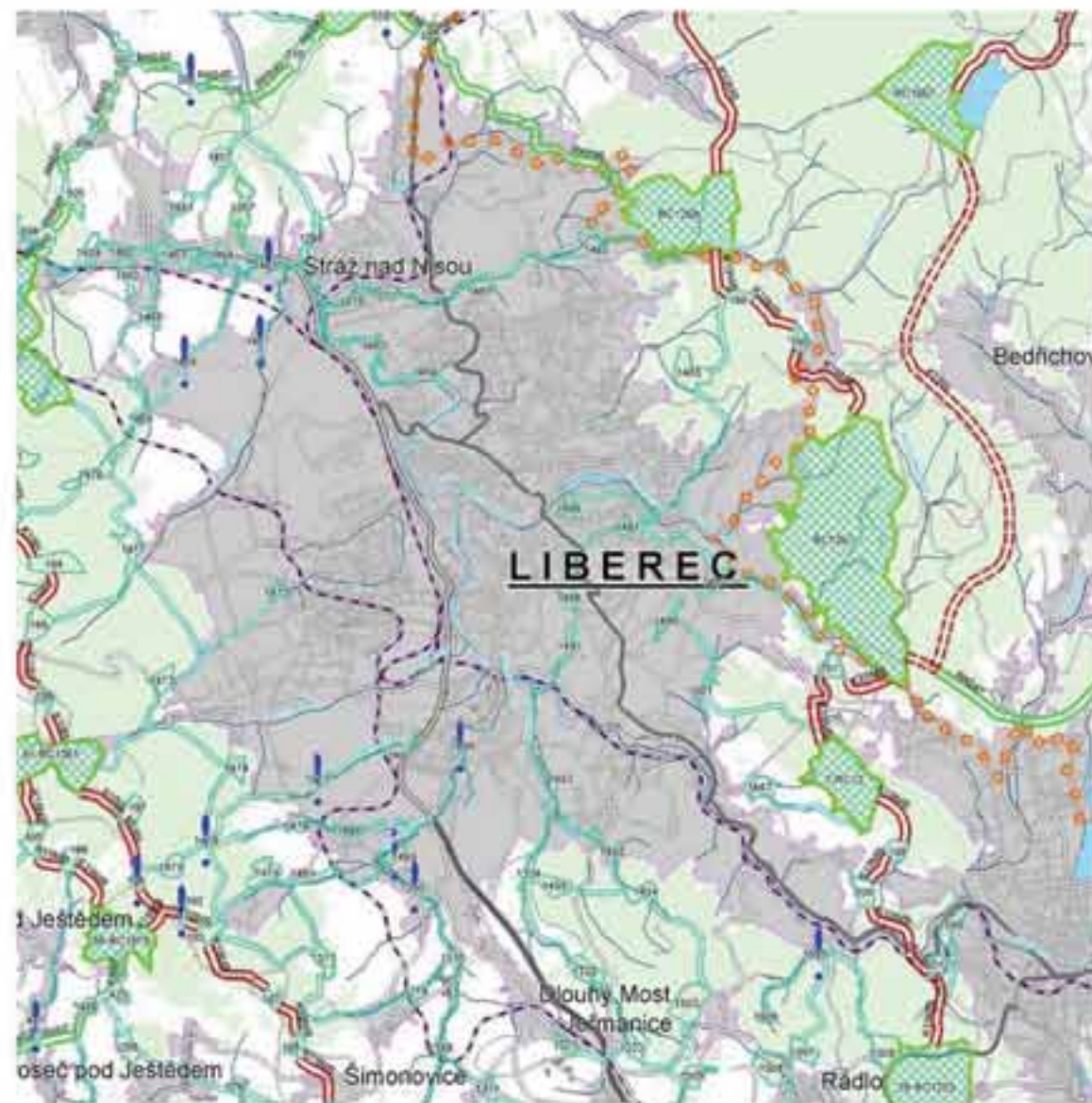
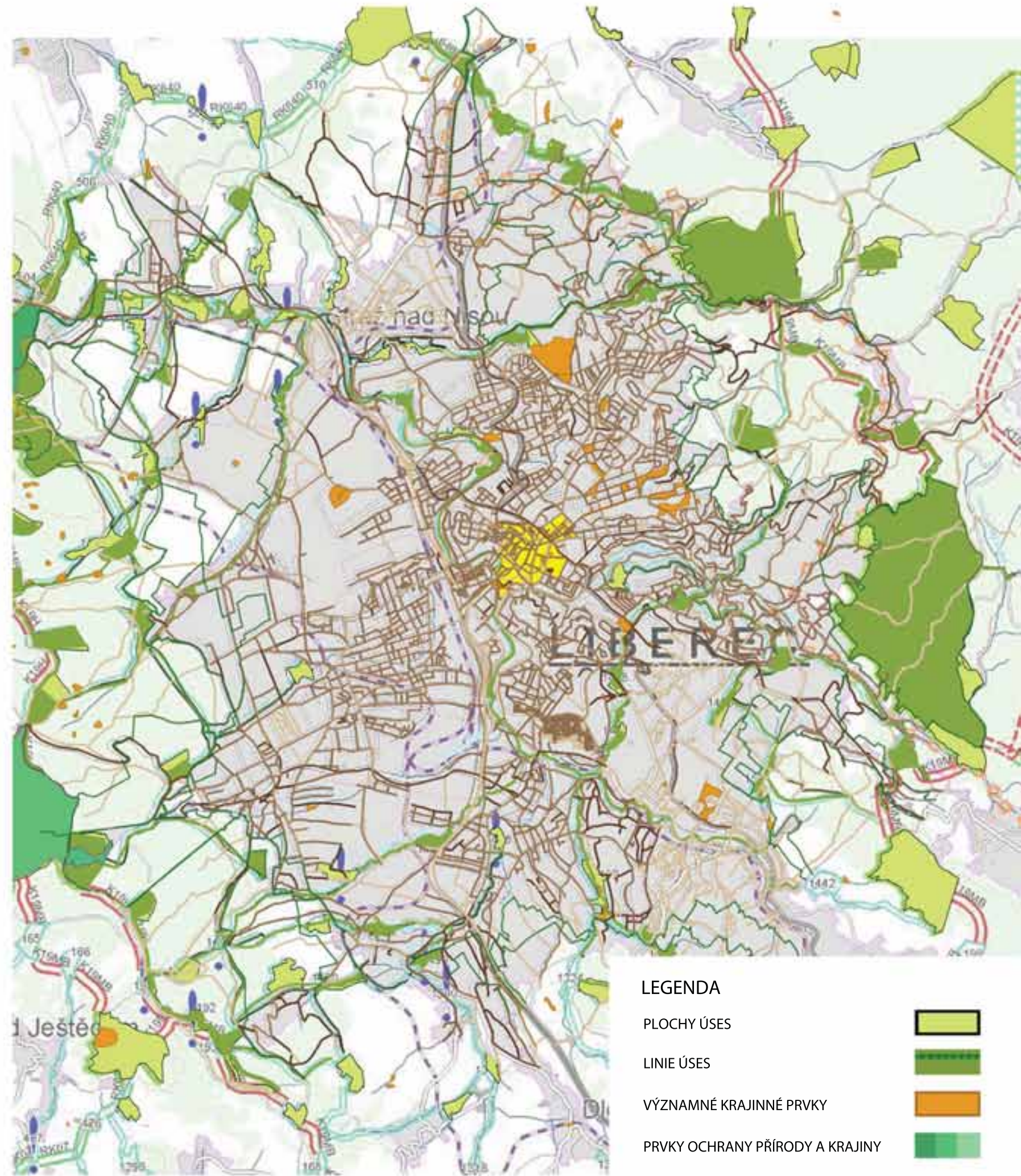
SYSTÉM CEST VNITŘNÍHO LIBERCE M 1 : 50 000

LEGENDA

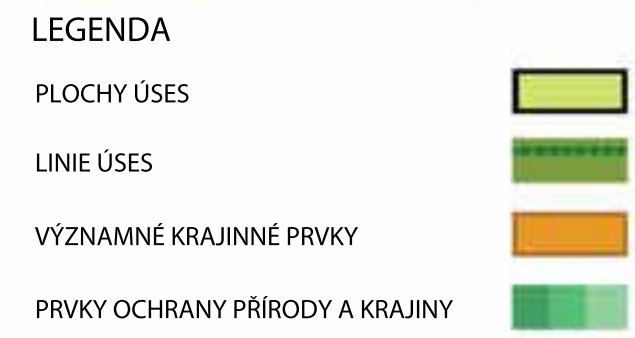
VNĚJŠÍ CESTY
SPOJOVACÍ CESTY
OSTATNÍ CESTY
VOZOVKA
PĚŠÍ ZÓNA

ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY V KONTEXTU MĚSTA M 1 : 50 000

Ve městě je územní systém ekologické stability velmi často nefunkční, případně jsou plochy svou rozlohou nedostačující. Prostupnost území a celistvost a kompaktnost systému je narušena a integrace zeleně a krajiny okolo řeky by mohla významným způsobem pomoci zlepšit fungování systému.

LEGENDA

VZDÁLENOST 100m od plochy zeleně	
VZDÁLENOST 200m od plochy zeleně	
VZDÁLENOST 300m od plochy zeleně	
VZDÁLENOST 400m od plochy zeleně	
ZELEŇ	

Analýza ukazuje, že zelené plochy jsou v centru Liberce v dochozí vzdálenosti maximálně 400 m, přičemž většinou není vzdálenost k zeleni větší než 200 m.

Nedostatek příležitostí a nedostatek zelených ploch ve městě není tedy důvodem nespokojenosti obyvatel.

Značná část obyvatel města tvrdí, že Liberci chybí kvalitní park. Ale jedná se spíše o věc údržby zeleně a aktivního naplnění, které park poskytuje, než o nedostatek ploch s potenciálem.

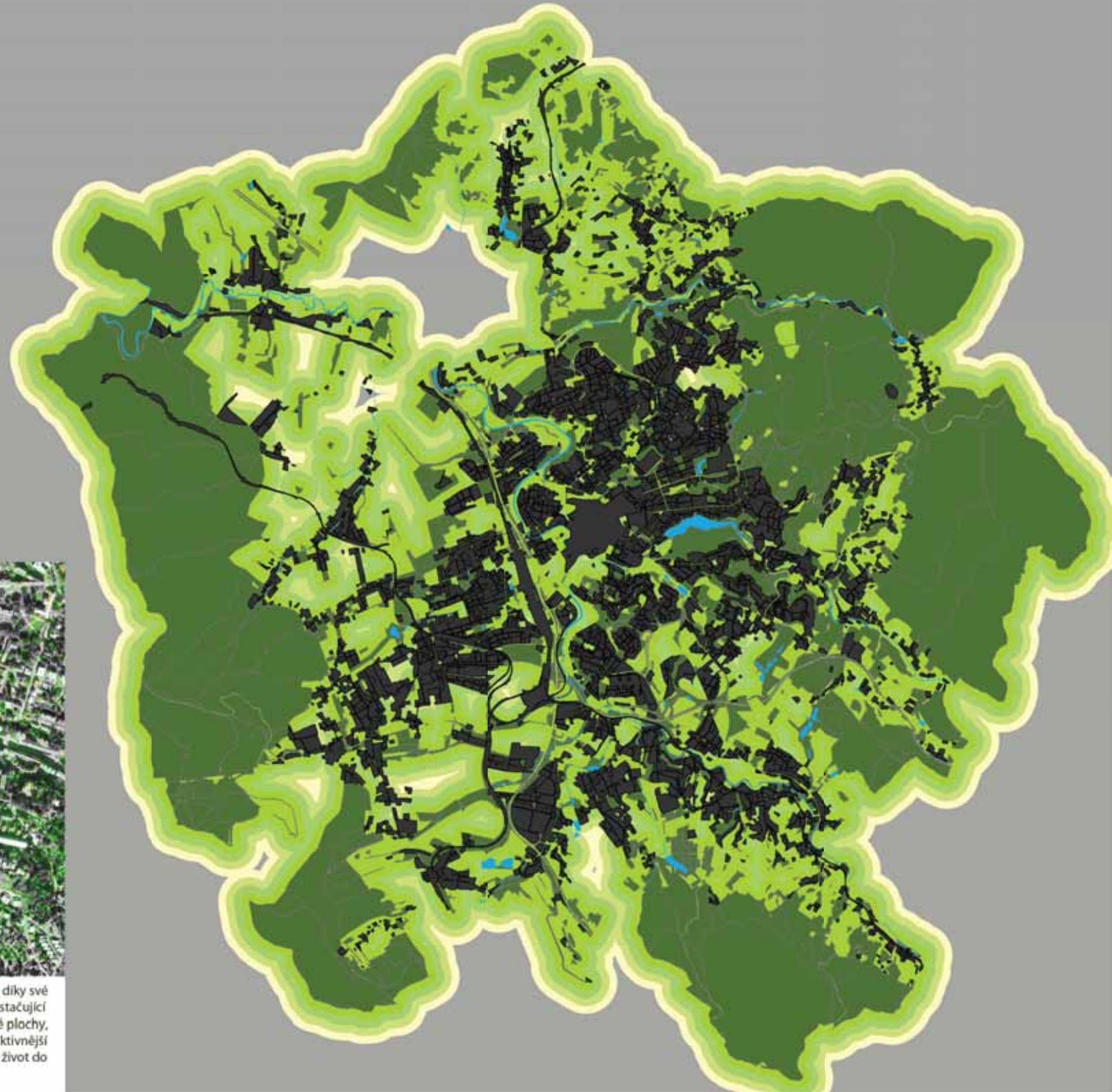
Stejně jako ke vkusu a zvykání si na kvalitní architekturu, je nutné i vychovávat občany ke vkusu v oblasti vzhledu veřejných prostor. Je důležité zbavovat se klíše, že strom rovná se stoprocentní dobro a že zatravněná plocha je vždy to nejlepší využití plochy města.

Je důležité ukazovat příklady, které fungují, a také pojmenovávat věci, co nefungují. V neposlední řadě také motivovat lidi a vzbudit v nich pocit odpovědnosti, spolupodílu na utváření prostředí. Když si vezmou místo za své, sníží se tím také vandalismus.

Zbavme se klíše, že co je veřejné, nepatří nikomu. A tak se o tu věc nestaráme. To, co patří nám všem nás zavazuje k péči a udržování pro naši budoucnost. Protože jinak nám nic nezbyde.

Liberec je město obklopené zelení s velkým potenciálem kontaktu s přírodou díky své terénní morfologii. Bohužel, většina ploch není využívána, případně nemá dostačující údržbu. Řešením může být zjednodušení systému zeleně a snížení zatravněné plochy, která pro centrum města není adekvátní v současném rozsahu. Dále přidání aktivnější náplně plochám určeným pro zeleň v centru města by mohlo přinést zájem a život do těchto prostor, což v sobě přinese také zájem na udržování prostoru-

LIBEREC, TŘÍDA 1. MÁJE: DOKUMENTACE PRACOVNÍHO PROCESU NA DIPLOMNÍ PRÁCI

Vznik částí města v historii

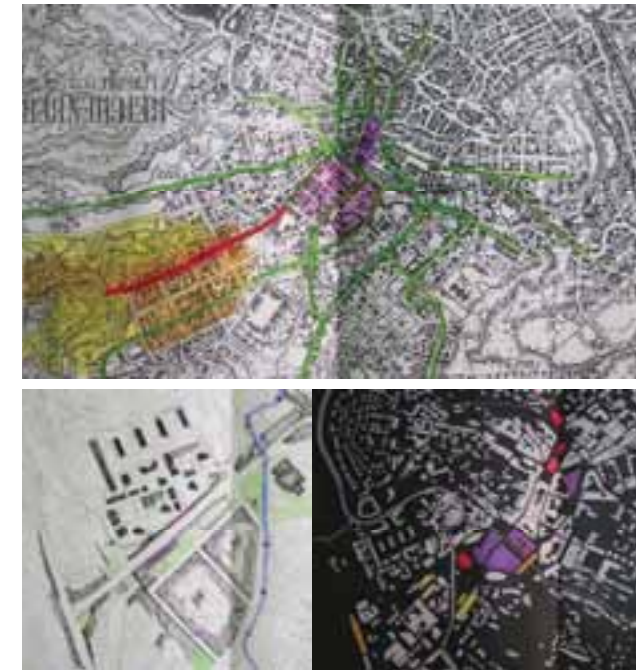
Město obklopené horami a zelení

INVERZNÍ SCHWARZPLAN

TŘÍDA 1. MÁJE v LIBERCI

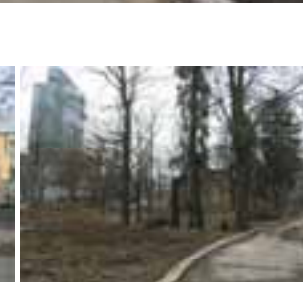
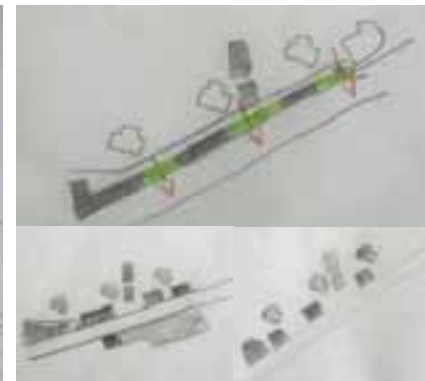
Kateřina KAPLETOVÁ, FA ČVUT, LS 2011

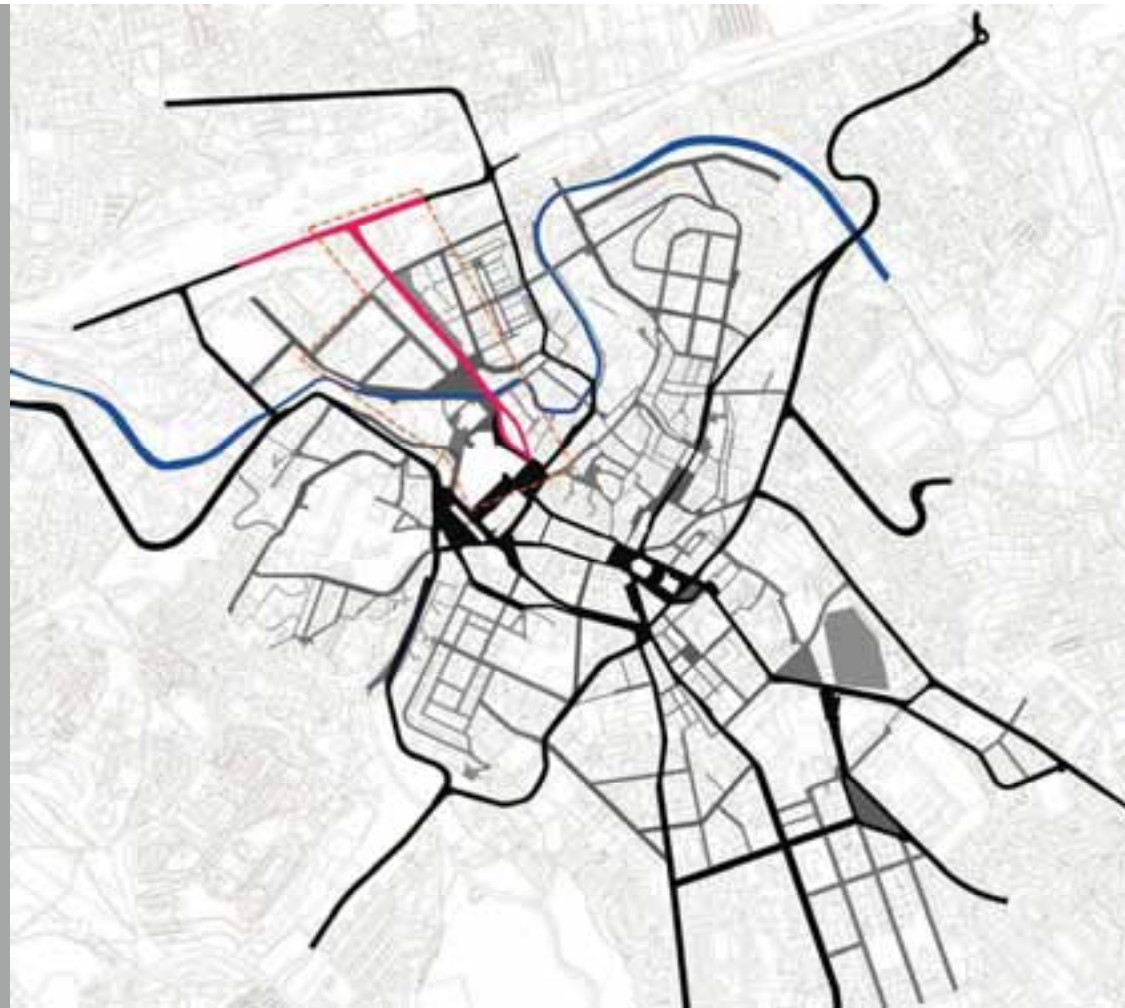
VEŘEJNÝ PROSTOR A ZELEŇ_vnitřní město

1:10000 ■ plochy lesa ■ krajinná zeleň ■ urbanizovaná zeleň ■ hřištitovy

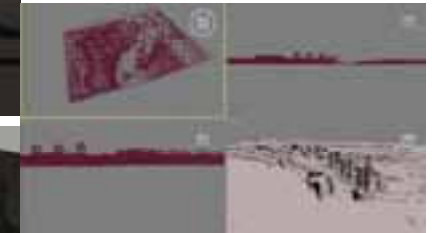
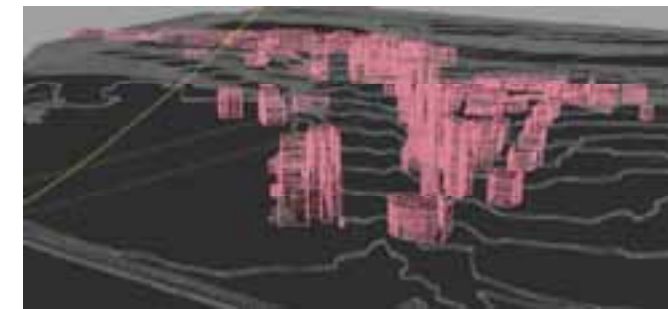
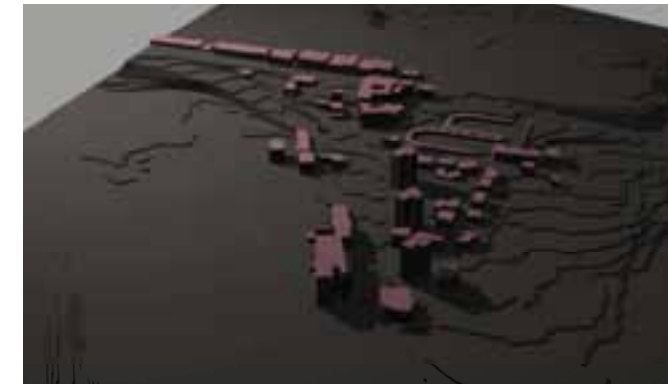
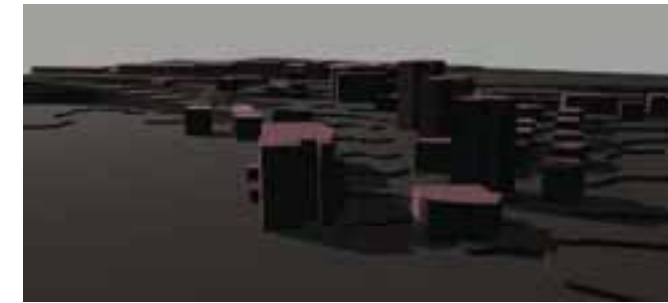

HIERARCHIE VEŘEJNÝCH PROSTORŮ

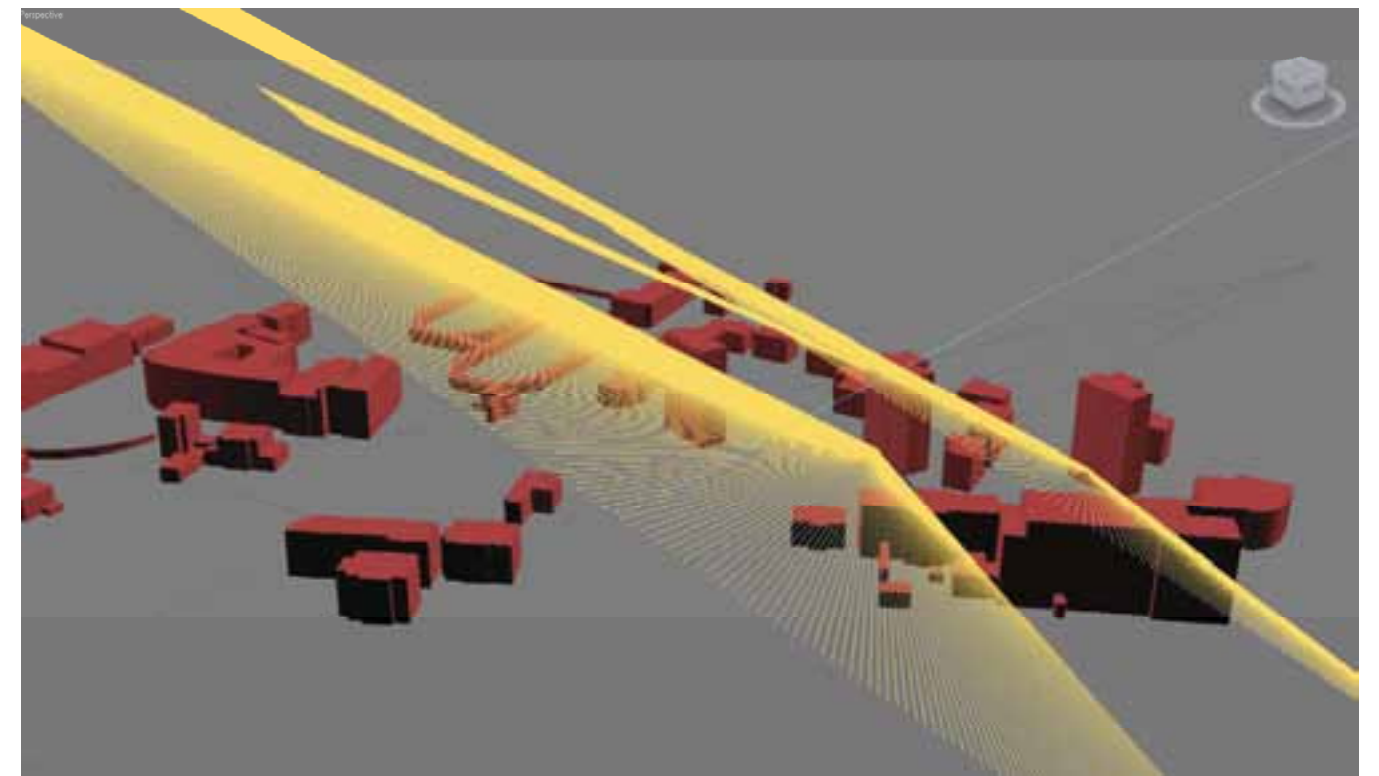
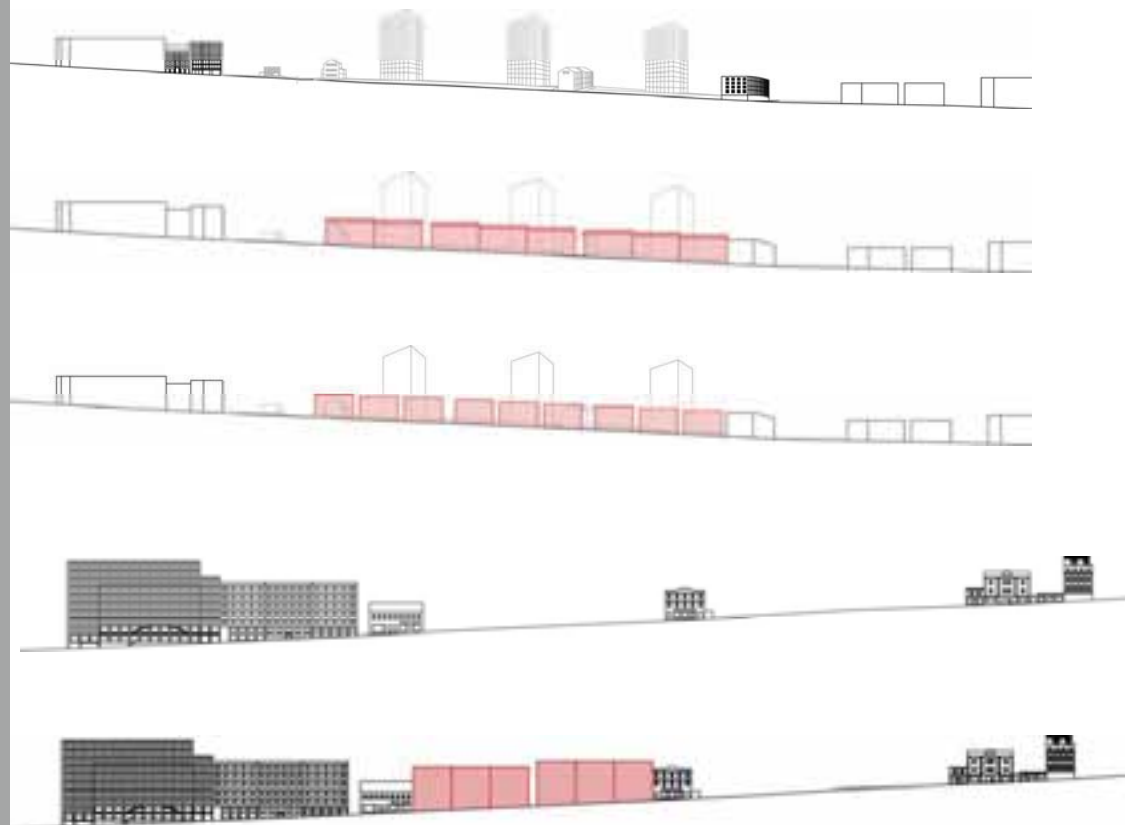
PŘÍPRAVA MODELU NA STUDII OSLUNĚNÍ

- Autocad
- Rhino
- 3D Max
- využití skriptu
- Ecotect analýza?


```
J. HULÍN:  
fn GetAngle v1 v2 =  
  {  
    theAngle = acos(dot (normalize v1) (normalize v2))  
    -- check help for the dot function...useful  
  }  
fn deriveangle DummyB =  
  {  
    -- Using a dummy mesh that has look at daylight system  
    controler on  
    -- to determine the orientation of the sun  
    myangle = in coordsys world (getFaceNormal DummyB B)  
    -- ID of the proper facet  
    -- print myangle  
    myangle  
  }  
fn analyzeM givmesh givvect =  
  {  
    undo off  
    for i = 1 to (getNumFaces givmesh) do  
      {  
        --faceNormal = in coordsys  
        givmesh (getFaceNormal givmesh i) faceNormal = in coordsys  
        world (getFaceNormal givmesh i) faceNormal = in coordsys  
        faceNormal = GetAngle givvect  
        -- difference between the  
        -- the sunshine  
        if difangle < 90  
        then  
          {  
            newIDfloat = difangle/10  
            newID = newIDfloat as Integer  
            -- here I just create a couple of ids to color the material  
            setFaceMatID givmesh (newID + 1)  
            -- assign a material ID that matches the inclination to the sun  
            --end of using matID  
            else setFaceMatID givmesh 10  
            --completely black color  
            --end of faces iteration  
            -- end of undo off  
            print "Mesh Analyzed"  
            update givmesh  
            --eof  
          }  
        }  
    }  
  }  
-- pokračuje dál ...
```

POHLEDY NÁRYSY ULICE

SCHEMATIKA
 - Veřejné prostory
 - Zeleň
 na „první“ úrovni

SOUČASNÝ STAV
 - Využití ploch
 - Provozní vztahy
 - Doprava
 - Problémy v území

1. Automobily

- doprava ve městě a přes Liberec problémem není ... ALE
- doprava v klidu = automobily parkují prakticky kdekoli, kde je volné místo ... přestože jsou zde nové parkovací domy, auta stojí u chodníků atd.

2. Periferní charakter, který není v souladu s umístěním v centru města Liberec

... jako brownfield, tovární čtvrt ... „libereckost“ v negativním slova smyslu

- 3. „parky“ a zeleň na sebe nenavazují, nekomunikují spolu, nejsou koncepčně umístěné a často se nevyužívají ... nebo jen bezdomovci, „závisláky“ atp. ... navíc velmi často nejsou udržované, případně osazení je „kliše“ ... zatravněná plocha v centru města NENÍ vždy správně („dobro“)

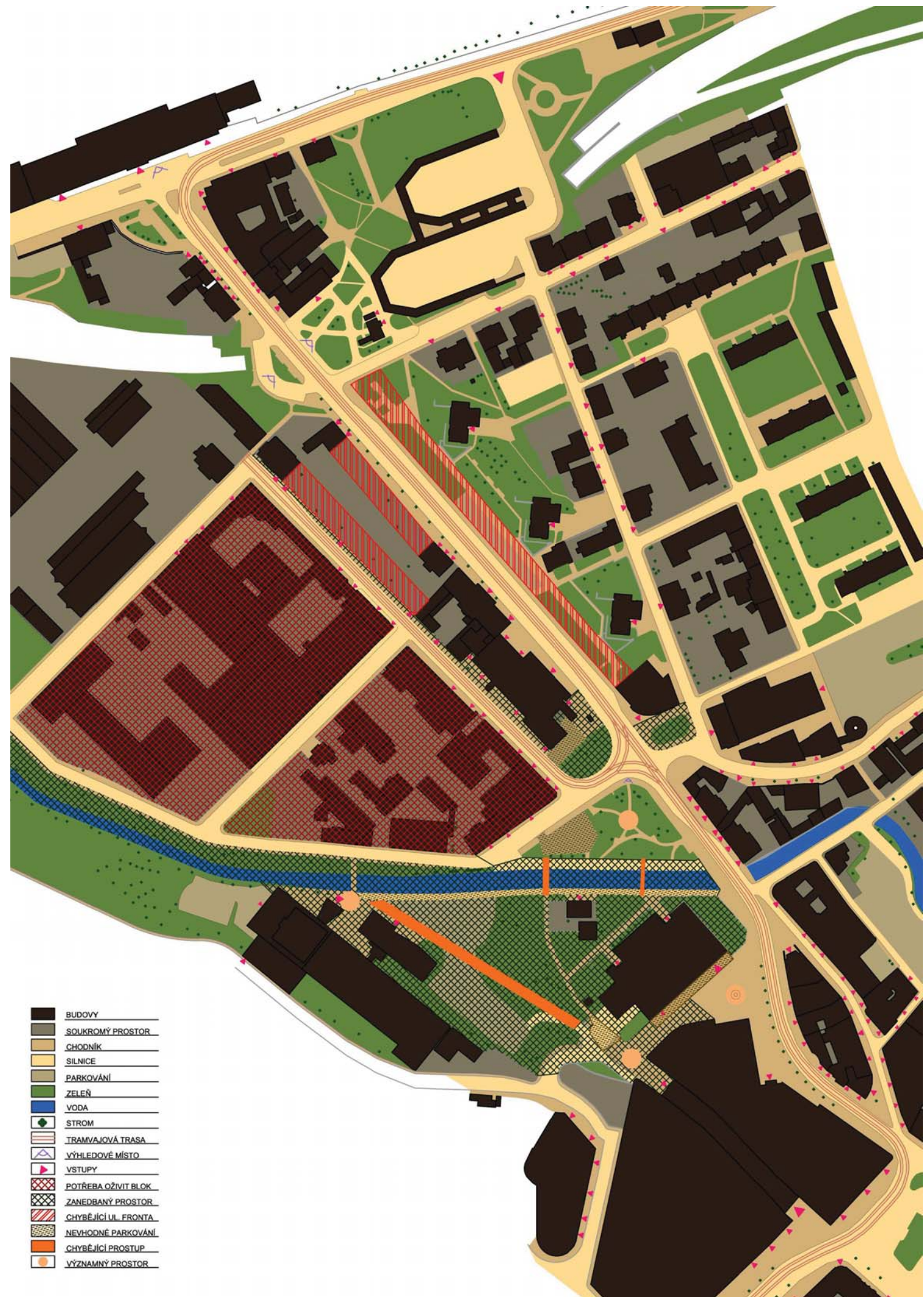
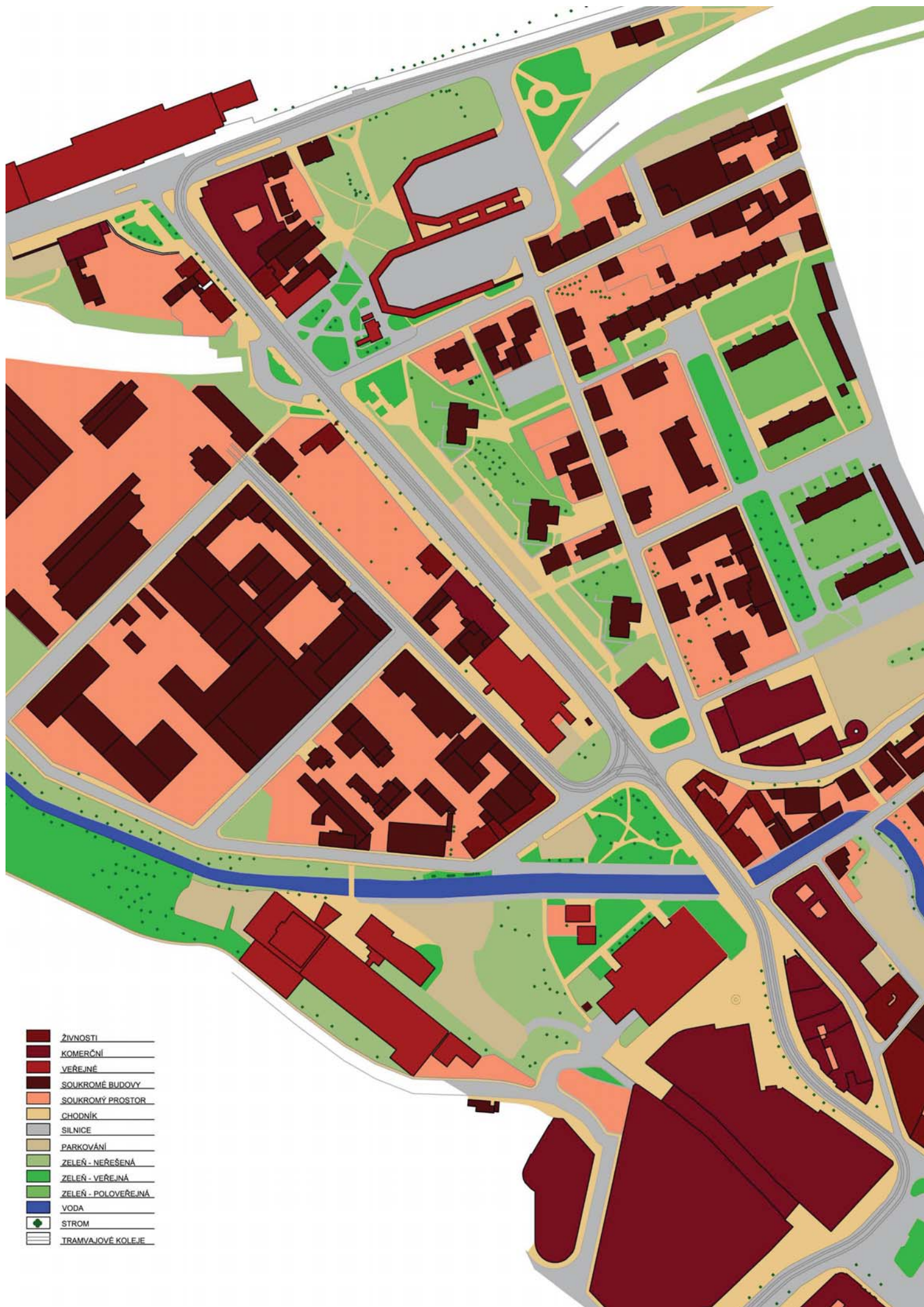
PROBLÉMY V ÚZEMÍ
 - Fotodokumentace

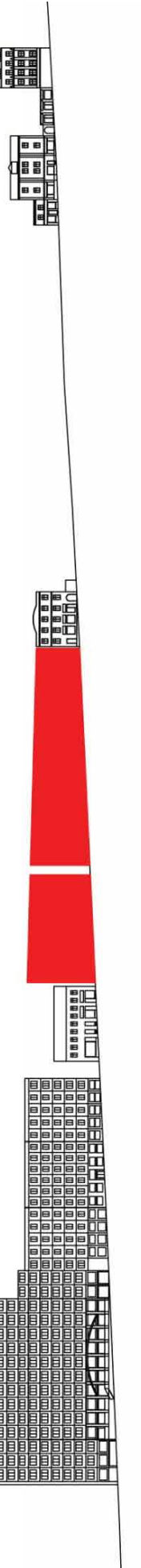
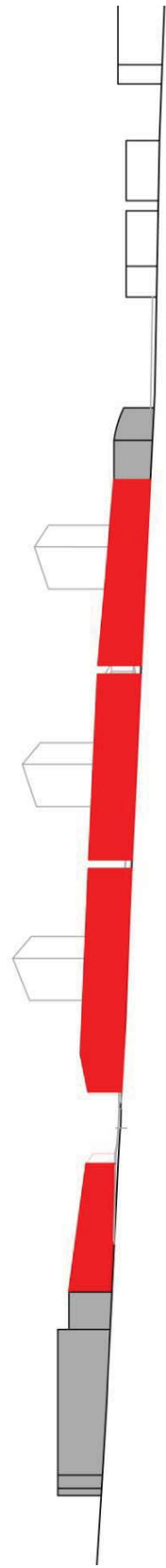
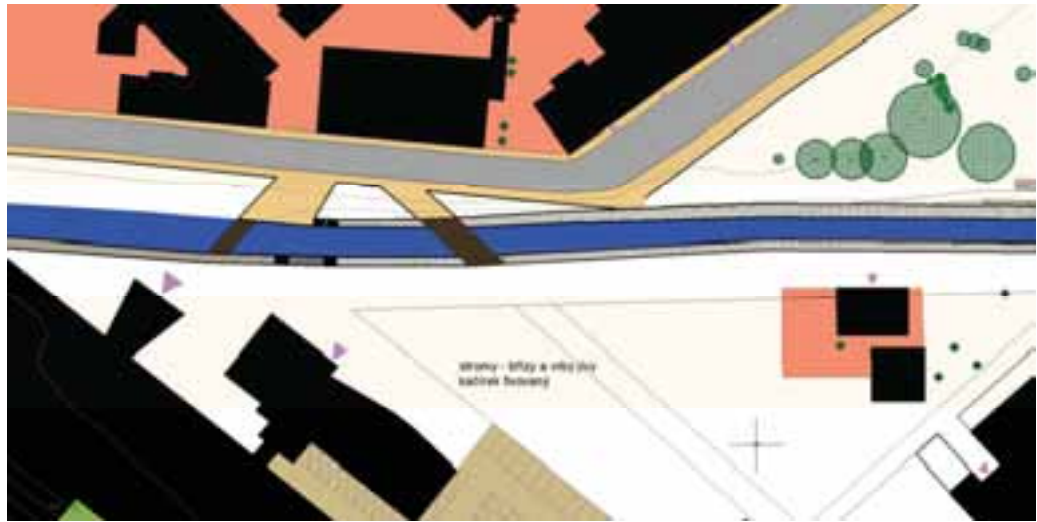
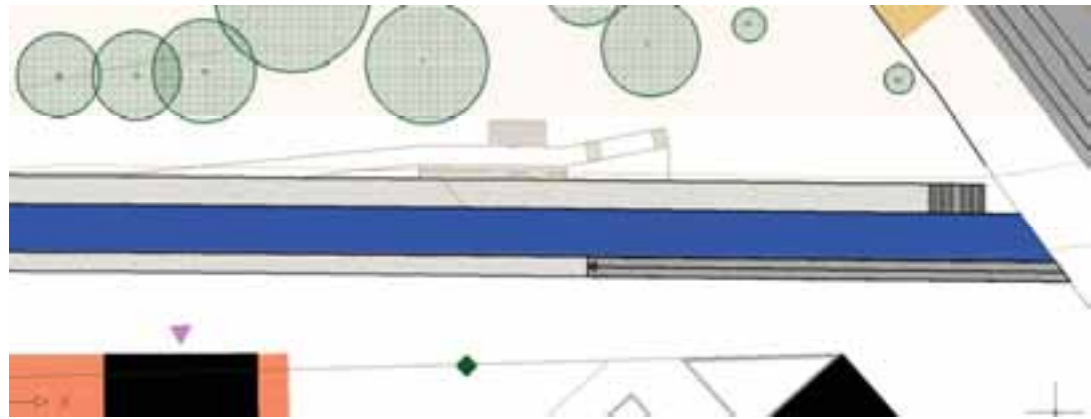

- 4. Absolutní opomenutí vodního prvku řeky Nisy v kontextu města ... jakoby byla ignorována ... nad korytem jsou vedena potrubí, navíc absolutně bez ohledu na jakoukoli estetiku a to přímo v srdci města ... kategoricky: trapas
 Její využití v rámci ÚSES, přístupnost ... prostě nic
- 5. Obchodní centrum Fórum – dům, který má „předek“ a „zadek“, jakoby na zadní část domu, fasádu a vazby na okolí úplně zapomněli ... neústí skoro nikam a to se pokouší navazovat na ulici Pražská ... vyvrcholení = 0 ... koukáte na auta a křoví, v dále se dá tušit budova Krajského úřadu ... její význam ale ze vzhladu a kontextu nevytlučíte, neznáte-li, pochybujete, k čemu budova slouží
- 6. Třída 1. Máje má tu „třídovost“ jen v názvu ... působí jako nedodělaná ulice ... chybí „utažená“ uliční fronta ... potřebí přinést „živost“ do ulice, potenciál tam je – úřady (finanční, policie, sociálka), kanceláře, banky, kulturní dům ... zpoza nádraží – poptávka po obchodech (na trase do centra města) ...

PROBLÉMY V ÚZEMÍ
 - Fotodokumentace

Dolní část – řeka, zeleň, volný prostor

INSPIRACE
propojení
prostupnost
běh řeky
druhy zeleně

Role Šolcova domu?
Převýšení řeky je přes 3m - jak ji zpřístupnit a nesebrat moc místa?
? Reference, příklady ...

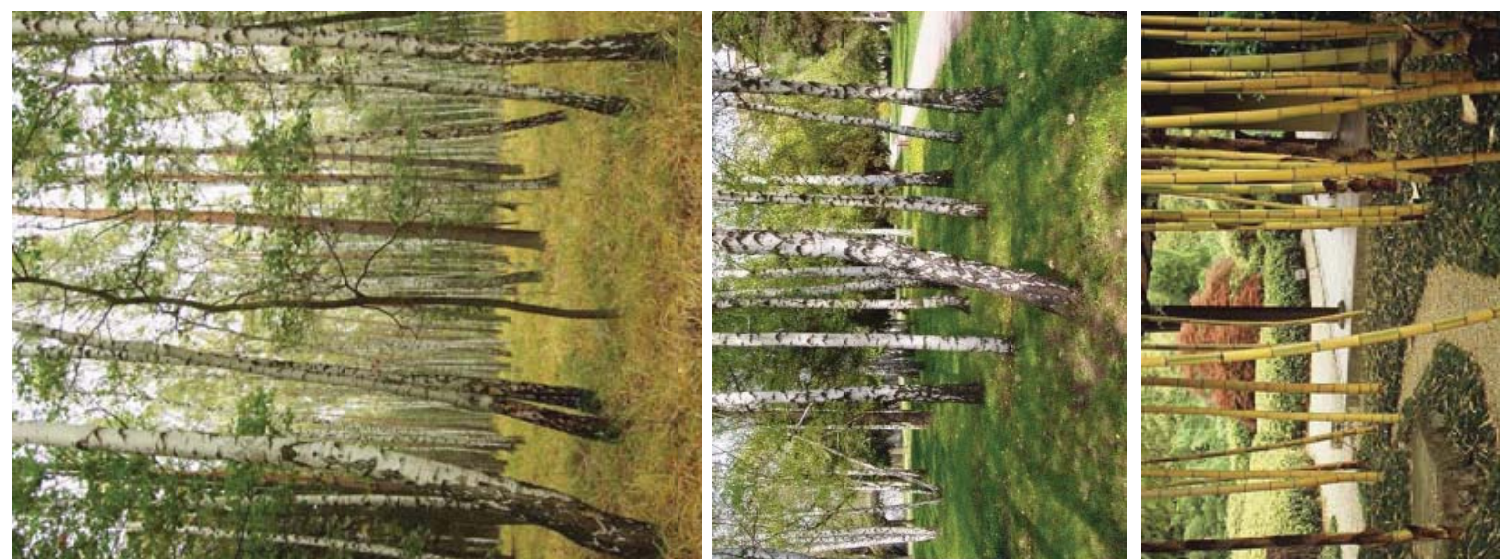

Materiálové řešení
Prvky
Vertikály

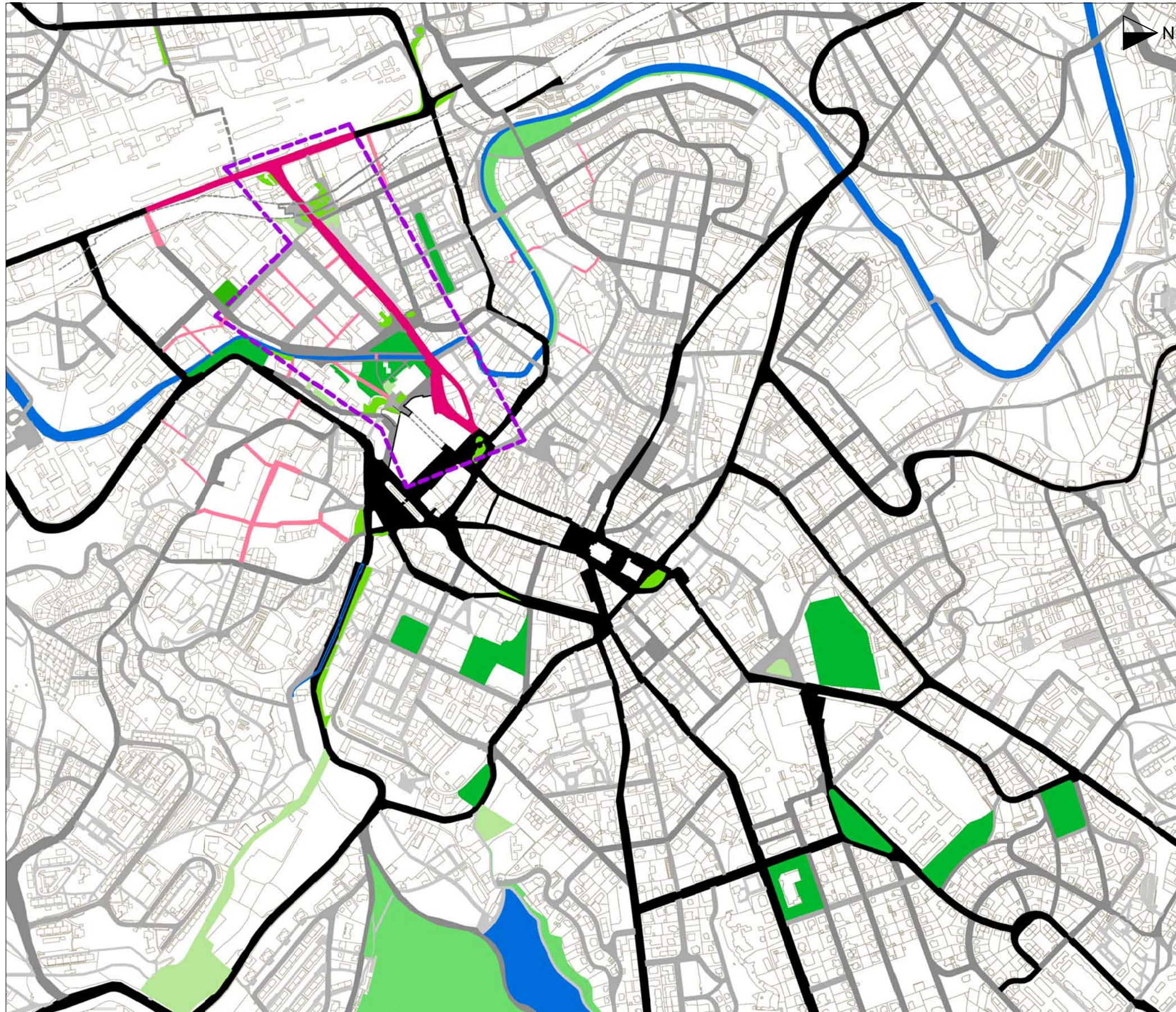
Dolní část – řeka, zeleň, volný prostor

INSPIRACE
charakter

SITUACE 1 : 10 000 M

HIERARCHIE VEŘEJNÝCH PROSTOR, širší vztahy

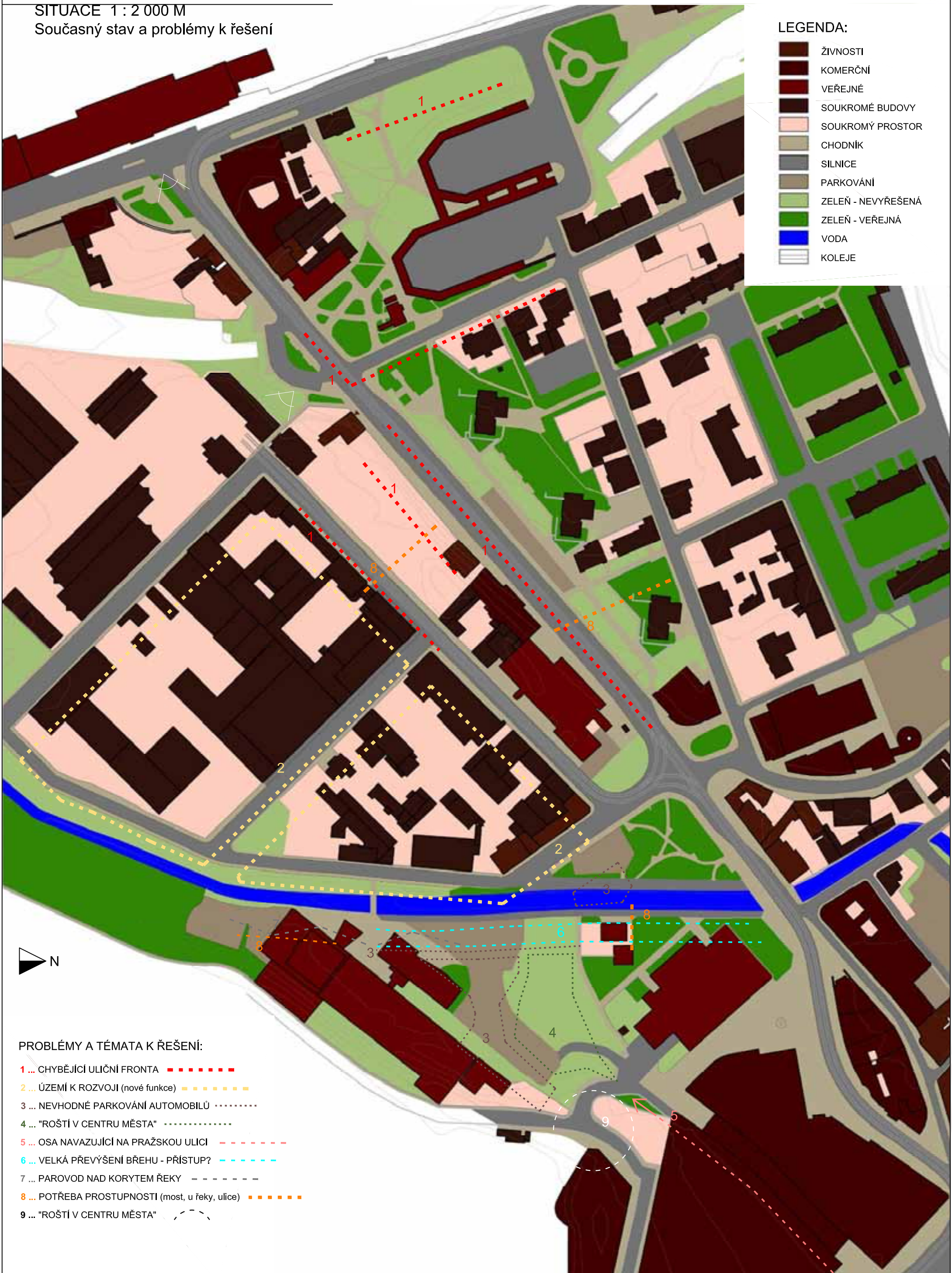

SITUACE 1 : 2 000 M

Současný stav a problémy k řešení

LEGENDA:

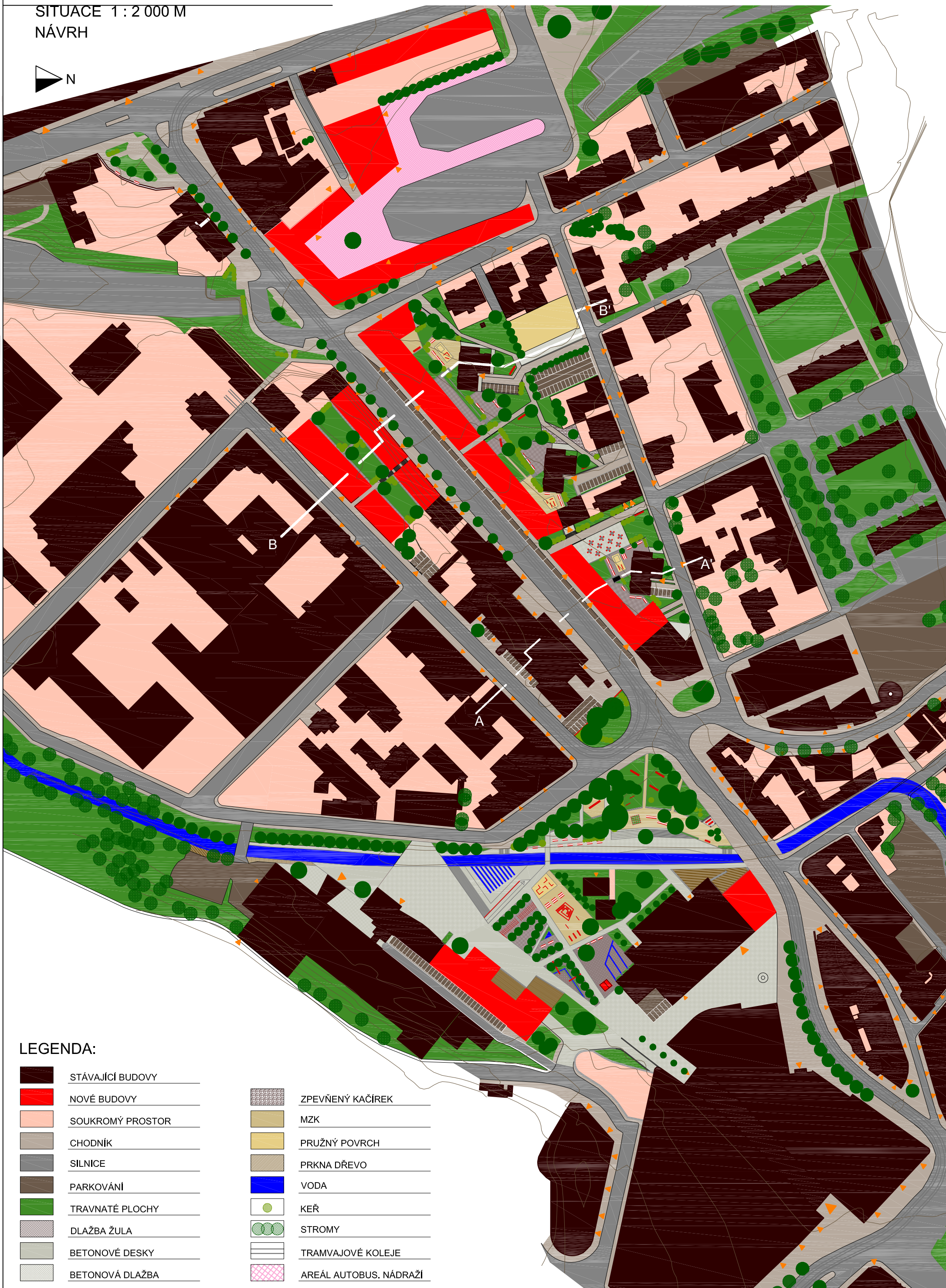
	ŽIVNOSTI
	KOMERČNÍ
	VEŘEJNÉ
	SOUKROMÉ BUDOVY
	SOUKROMÝ PROSTOR
	CHODNÍK
	SILNICE
	PARKOVÁNÍ
	ZELEŇ - NEVYŘEŠENÁ
	ZELEŇ - VEŘEJNÁ
	VODA
	KOLEJE

PROBLÉMY A TÉMATA K ŘEŠENÍ:

- 1 ... CHYBĚJÍCÍ ULIČNÍ FRONTA
- 2 ... ÚZEMÍ K ROZVOJI (nové funkce)
- 3 ... NEVHODNÉ PARKOVÁNÍ AUTOMOBILŮ
- 4 ... "ROŠTÍ V CENTRU MĚSTA"
- 5 ... OSA NAVAZUJÍCÍ NA PRAŽSKOU ULICI
- 6 ... VELKÁ PŘEVÝŠENÍ BŘEHU - PŘÍSTUP?
- 7 ... PAROVOD NAD KORYTEM ŘEKY
- 8 ... POTŘEBA PROSTUPNOSTI (most, u řeky, ulice)
- 9 ... "ROŠTÍ V CENTRU MĚSTA"

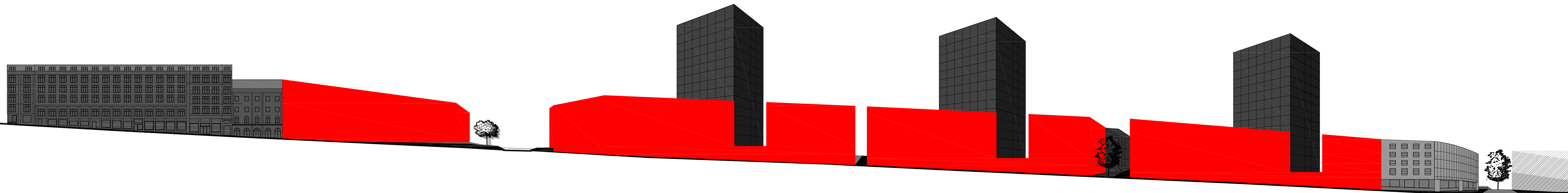
SITUACE 1 : 2 000 M
NÁVRH

LEGENDA:

	STÁVAJÍCÍ BUDOVY		ZPEVNĚNÝ KAČÍREK
	NOVÉ BUDOVY		MZK
	SOUKROMÝ PROSTOR		PRUŽNÝ POVRCH
	CHODNÍK		PRKNA DŘEVO
	SILNICE		VODA
	PARKOVÁNÍ		KEŘ
	TRAVNATÉ PLOCHY		STROMY
	DLAŽBA ŽULA		TRAMVAJOVÉ KOLEJE
	BETONOVÉ DESKY		AREÁL AUTOBUS. NÁDRAŽÍ
	BETONOVÁ DLAŽBA		

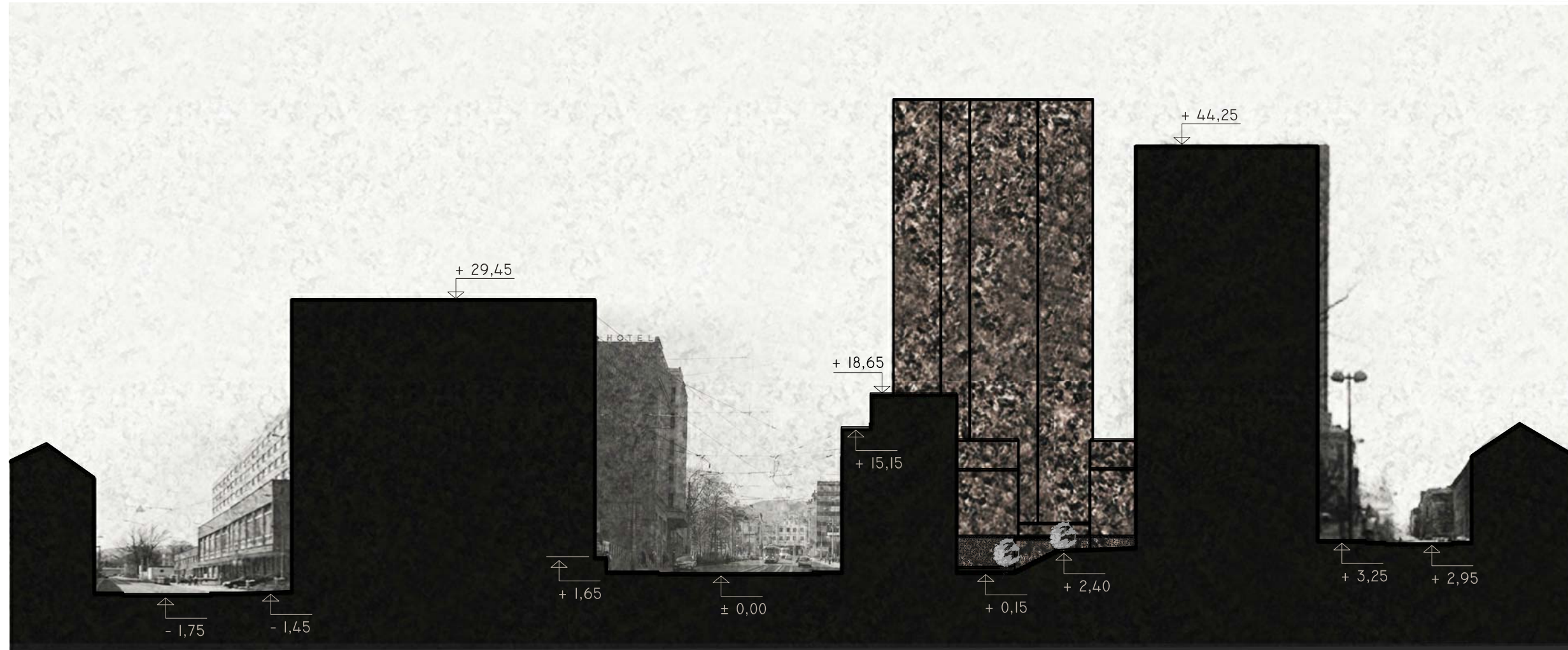
ROZVINUTÝ POHLED SEVERNÍ _ M1:750

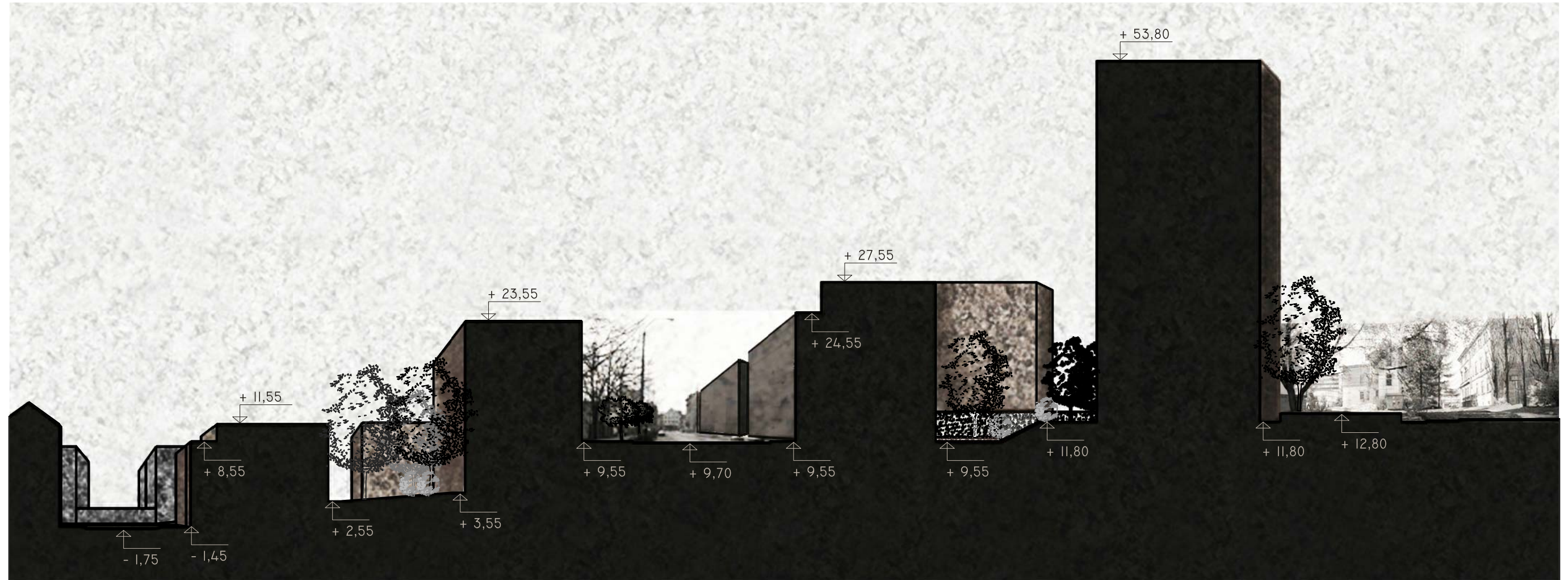
ROZVINUTÝ POHLED JIŽNÍ _ M1:750

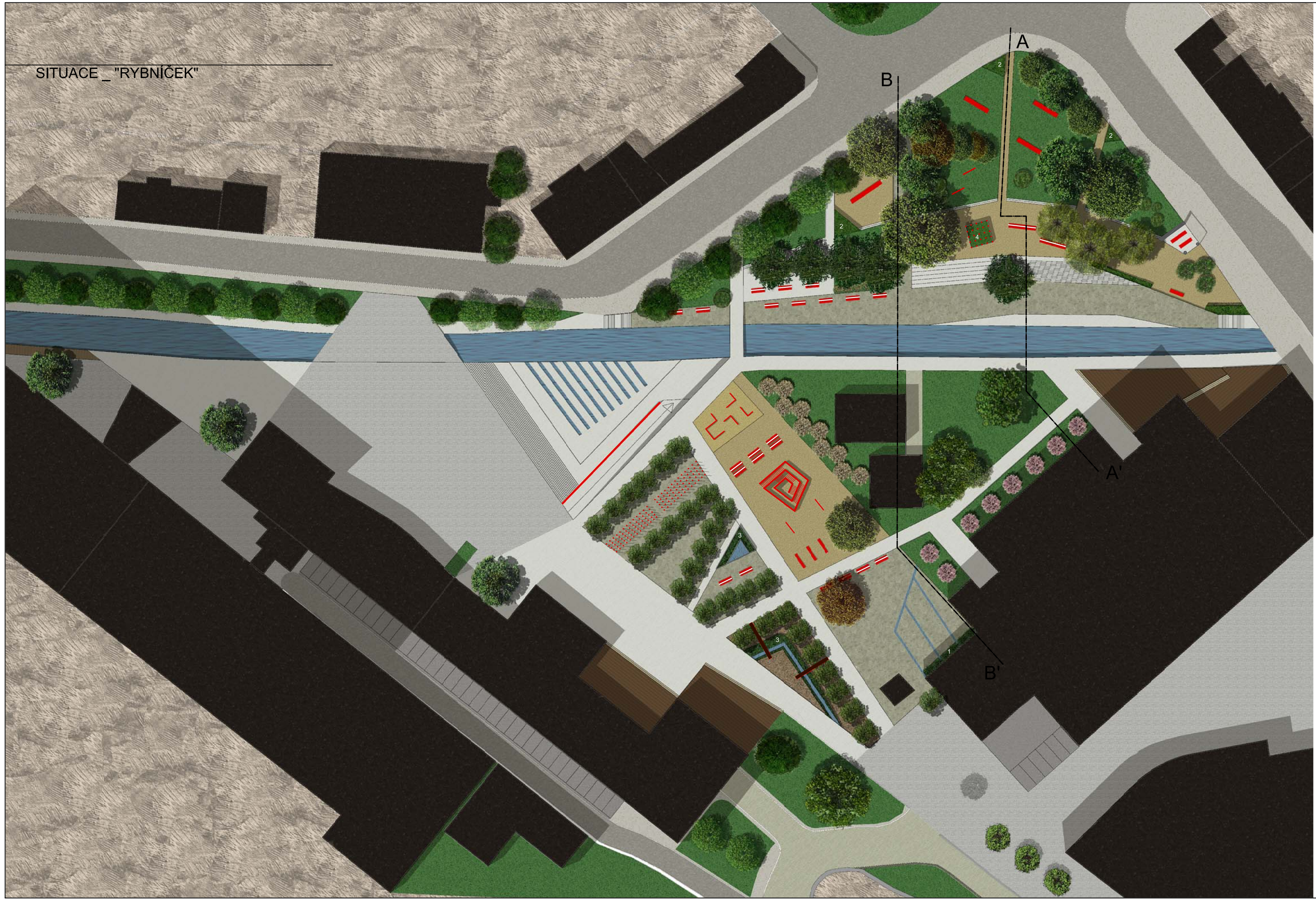
ŘEZ AA' 1 : 500 M

ŘEZ BB' 1 : 500 M

SITUACE _ "RYBNÍČEK"

LEGENDA

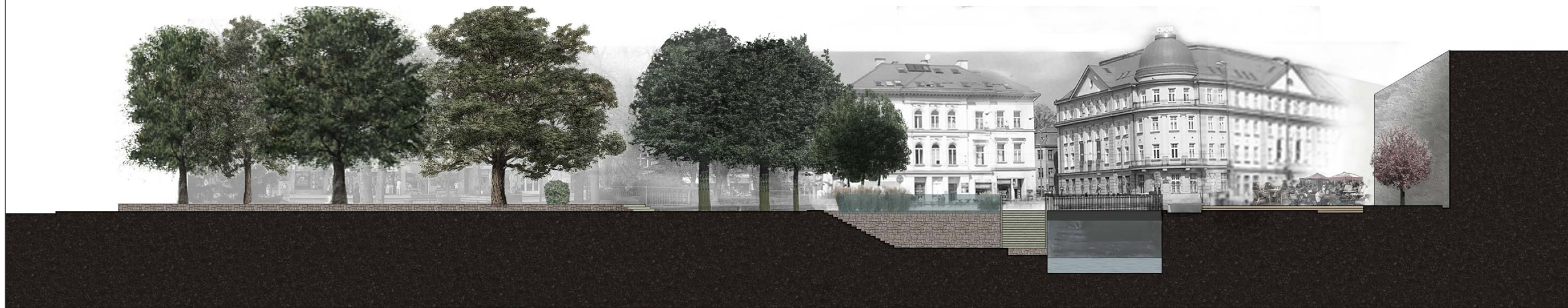
- ZELEŇ - STROMY:**
- BETULA PENDULA - bříza bělokora
 - ACER PLATANOIDES - javor mléč
 - TILIA CORDATA - lípa srdčitá
 - QUERCUS ROBUR - dub lesní
 - ULMUS GLABRA - jilm horský
 - FRAXINUS EXCELSIOR - jasan ztepilý
 - AESCULUS HIPPOCASTANUM - jirovec maďal
 - SALIX ALBA TRISTIS - smuteční vrba
 - CORYLUS COLURNA - líska turecká
 - MALUS SPECIE - původní odrůda jabloně
 - PRUNUS SERRULATA - třešň sakura
 - MAGNOLIA x SOULANGEANA - magnolie Soulangeova
 - POPULUS NIGRA ITALICA - topol černý 'Italka'
- ZELEŇ - KERÉ:**
- ROSA TOMENTOSA - růže plšnatá
 - TAXUS BACCATA - tis červený
 - SYMPHORICARPOS ALBUS - pámeňník bílý
 - SYRINGA VULGARIS - šefík obecný
 - PHILADELPHUS CORONARIUS - pustoryl věncový
 - FORSYTHIA x INTERMEDIA - zlatce prostřední

- DALŠÍ:**
- LAVIČKA s opěradlem, červená
 - LAVIČKA bez opěradla, červená

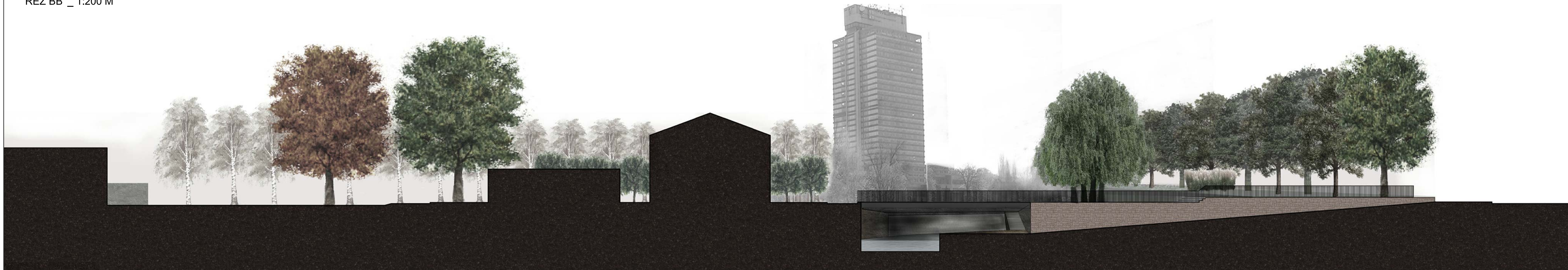
- POVRCHY A PLOCHY:**
- CHODNÍK
 - SILNICE
 - PARKOVÁNÍ
 - TRAVNATÁ PLOCHA
 - MZK
 - DOPADOVÁ PLOCHA HRÍŠTĚ
 - BETONOVÉ DESKY
 - BETONOVÁ DLAŽBA
 - ŽULOVÁ DLAŽBA
 - FIXOVANÉ KAMENIVO
 - DŘEVĚNÉ PLOCHY
 - SOUKROMÉ POZEMKY
 - BUDOVY

- ZELEŇ DALŠÍ:**
- 1 ... POPÍNAVÉ BŘEČTANY - Hedera helix - klasický zelený + kultivar 'Buttercup', zelenožlutý a kultivar 'Atropurpurea', který je hnědočervený
 - 2 ... TRAVINY, BAMBUSY v suchu - MOŽNÉ: Pennisetum alopecuroides - Dochan psárkovitý Calamagrostis x acutiflora - Tritina ostrokvětá Cortaderia seloana - pampas dvoudomý Miscanthus giganteus - Ozdobnice obrovská Miscanthus sinensis - Ozdobnice čínská
 - 3 ... RÁKOS, TRAVINY ve vlhku - MOŽNÉ: Luzula sylvatica - Bika lesní, rod Juncus - Slitina rod Typha - Orobiec, rod Equisetum - Přeslička Carex buchananii - ostřice Buchananova Poa palustris - Lipnice bahenní
 - 4 ... BAMBUSY: rod Fargesia, (je žádoucí zabránit kvetení) Fargesia muricata (a její kultivary), příp. F. nitida rod Phyllostachys (mrazuvzdorný, neumírá) Phyllostachys rubromarginata, P. aureosulcata, P. bissei, Phyllostachys nigra (černé stonky) P. vivax (pozor na lámání pod sněhem), P. nuda Phyllostachys parvifolia - roste velmi vysoko volba zajímavé textury listů, barevnosti stonků tyčovitý charakter jako koplment červených tyčí

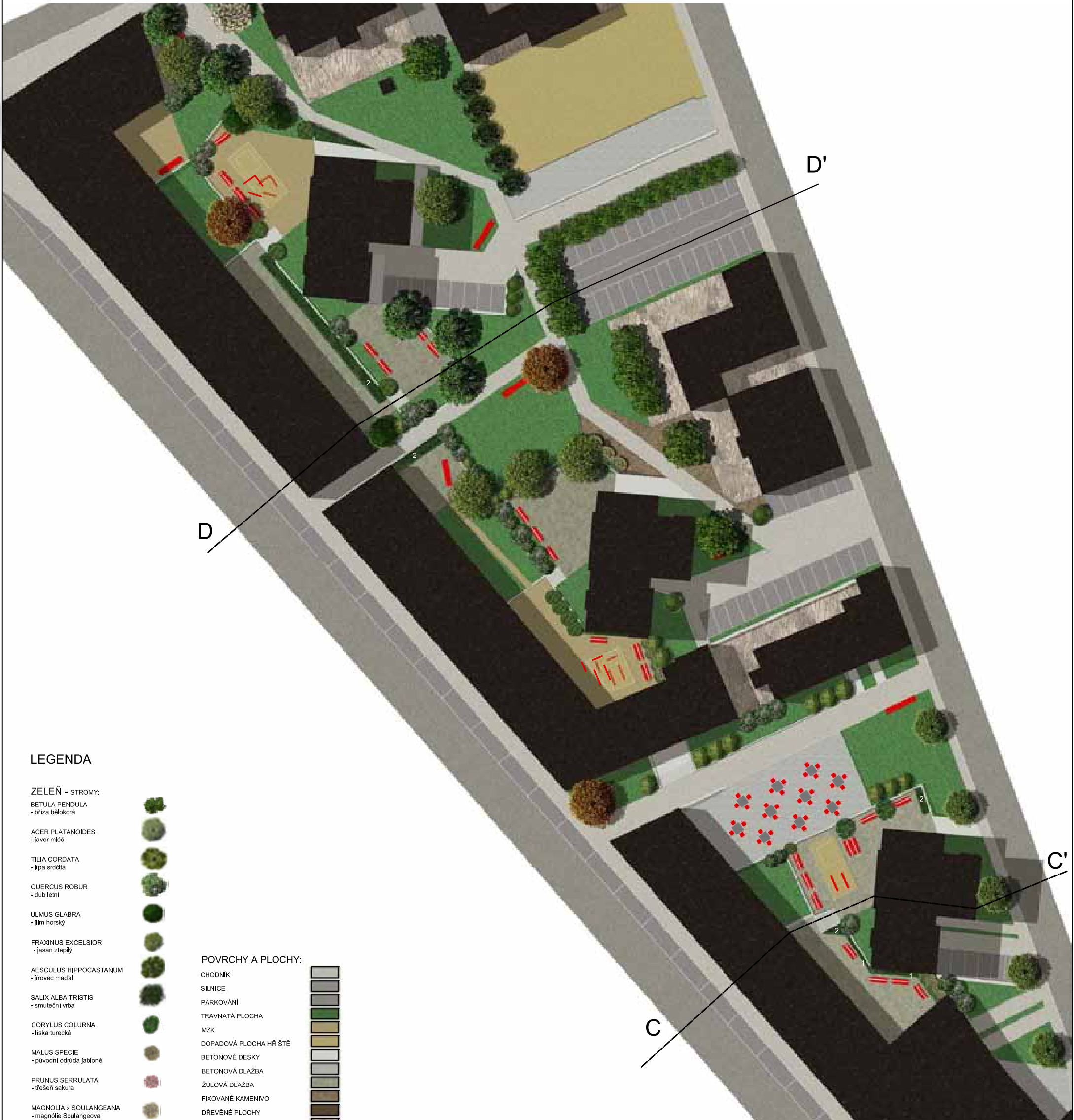
ŘEZ AA' _ 1:200 M

ŘEZ BB' _ 1:200 M

SITUACE _ "U PANELÁKŮ"

LEGENDA

ZELEŇ - STROMY:

BETULA PENDULA
- bříza bělokorá

ACER PLATANOIDES
- javor mléč

TILIA CORDATA
- lípa srdčitá

QUERCUS ROBUR
- dub letní

ULMUS GLABRA
- jilm horský

FRAXINUS EXCELSIOR
- jasan ztepilý

AESCULUS HIPPOCASTANUM
- jrovec madal

SALIX ALBA TRISTIS
- smuteční vrba

CORYLUS COLURNA
- líška turecká

MALUS SPECIE
- původní odrůda jabloně

PRUNUS SERRULATA
- třešeň sakura

MAGNOLIA x SOULANGEANA
- magnólie Soulangeova

POPULUS NIGRA ITALICA
- topol černý 'Itálica'

ZELEŇ - KEŘE:

ROSA TOMENTOSA
- růže plstnatá

TAXUS BACCATA
- tis červený

SYMPHORICARPOS ALBUS
- pámeťník bílý

SYRINGA VULGARIS.
- šelík obecný

PHILADELPHUS CORONARIUS
- pustoryl věncový

FORSYTHIA x INTERMEDIA
- žaltice prostřední

DALŠÍ:

LAVIČKA s opěradlem, červená

LAVIČKA bez opěradla, červená

POVRCHY A PLOCHY:

CHODNÍK

SILNICE

PARKOVÁNÍ

TRAVNATÁ PLOCHA

MZK

DOPADOVÁ PLOCHA HRŠTĚ

BETONOVÉ DESKY

BETONOVÁ DLAŽBA

ŽULOVÁ DLAŽBA

FIXOVANÉ KAMENIVO

DŘEVĚNÉ PLOCHY

SOUKROMÉ POZEMKY

BUDOVY

ZELEŇ DALŠÍ:

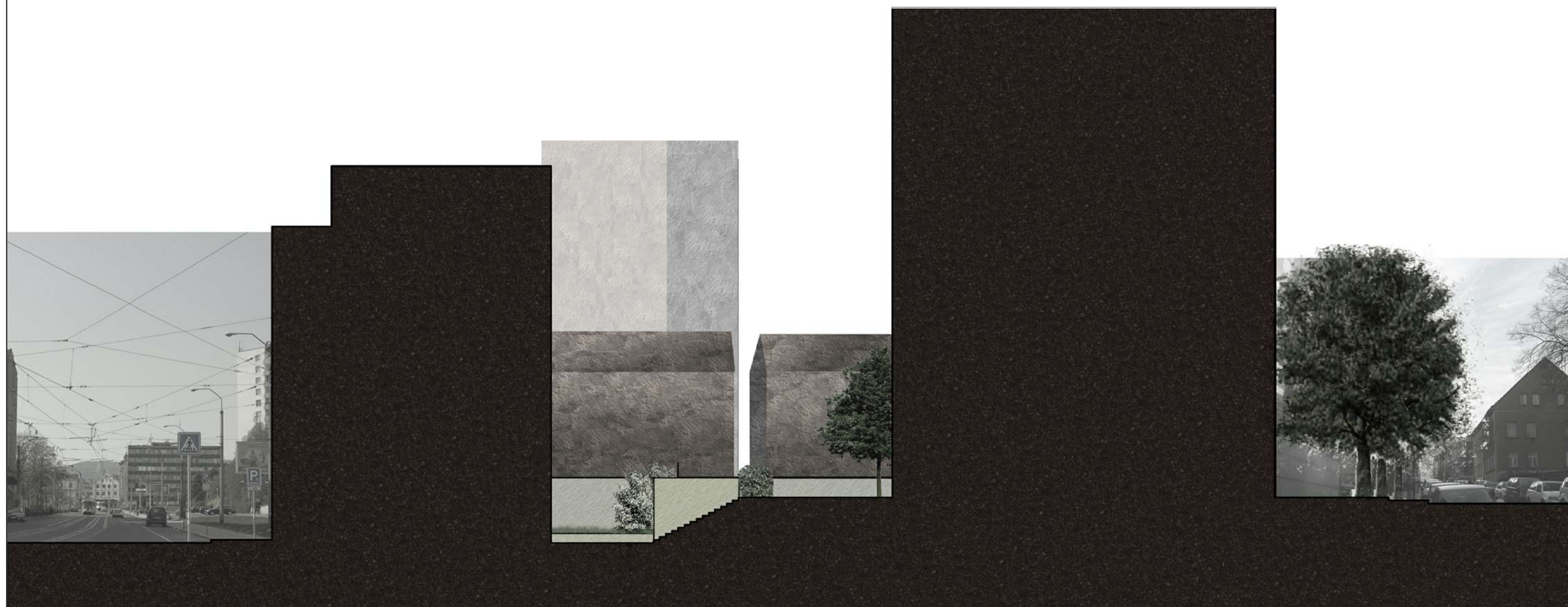
1 ... POPÍNAVÉ BRĚČTANY - Hedera helix:
klasičtý zelený + kultivar 'Buttercup', zelenožlutý
a kultivar 'Atropurpurea', který je hnědočervený

2 ... TRAVINY, BAMBUSY v suchu - MOŽNĚ:
Pennisetum alopecuroides - Dochan psárkovitý
Calamagrostis x acutiflora - Tršina ostrokvětá
Cortaderia selloana - pampas dvoudomý
Miscanthus giganteus - Ozdobnice obrovská
Miscanthus sinensis - Ozdobnice čínská

3 ... RÁKOS, TRAVINY ve vlhku - MOŽNĚ:
Luzula sylvatica - Blka lesní, rod Juncus - Střlna
rod Typha - Orobnec, rod Equisetum - Přeslička
Carex buchananii - oslička Buchananova
Poa palustris - Lipnice bahenní

4 ... BAMBUSY:
rod Fargesia, (je žádoucí zabránit kvetení)
Fargesia murielae (a její kultivary), příp. F. nivalis
rod Phyllostachys (mrazuvzdorný, neumírá)
Phyllostachys rubromarginata, P. aureosulcata,
P. bissetii, Phyllostachys nigra (žerné stonky)
P. vivax (pozor na lámání pod sněhem), P. nuda
Phyllostachys parvifolia - roste velmi vysoko
voľba zajímavé textury listů, barevnosti stonků
tyčovitý charakter jako koplement červených tyčí

ŘEZ CC' _ 1:200 M

ŘEZ DD' _ 1:200 M

PERSPEKTIVA NAVRŽENÉHO PROSTORU

PERSPEKTIVA NAVRŽENÉHO PROSTORU

